

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavlja:
celo leto K 24—
pol leta 12—
četrt leta 6—
na mesec 2—

v upravnistvu prejeman:

celo leto K 22—
pol leta 11—
četrt leta 5.50
na mesec 1.90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5, (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izda vsak dan zvečer izvenredni dodatek in praznik.

Inserati veljajo: petostopna petit vrsta za enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru. Upravnistvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati itd. to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira.

Narodna tiskarna telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:

celo leto K 25—
pol leta 13—
četrt leta 6.50
na mesec 2.30

za Nemčijo:

celo leto K 28—
za Ameriko in vse druge dežele:
celo leto K 30—

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži za odgovor dopisnica ali znakica. Upravnistvo: Knafljeva ulica št. 5, (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 34.

Ljubljanskim volilcem!

V torek 20. t. m. Vam je treba stopiti četrtič v letošnji volilni kampanji na volišče, da si izberete moža, ki naj zastopa Vaše koristi in interese v državnem zboru na Dunaju.

Izbirati Vam bo treba zgolj izmed dveh kandidatov, ki sta pri prvotni volitvi združila na se največ glasov, med kandidatom narodnonapredne stranke dr. Vladimirjem Ravniharjem in kandidatom klerikalne stranke dr. Vinko Gregoričem.

Zavednim ljubljanskim volilcem, ki mislijo s svojimi močmi, izbira ne bo težka, zlasti ne sedaj, ko je po vsi državi že dobojevana glavna volilna bitka, v kateri je bil na vsi črti — izvzemši edino naše slovenske pokrajine — **strahovito poražen mednarodni klerikalizem**.

Češki klerikalci so izmed 18 dosedanjih mandatov jih izgubili 13, a krščanski socialci na Dunaju so od 20 dosedanjih mandatov rešili jedva 2, v ostalih 18 volilnih okrajih pa so prišli v ožjo volitev s kandidati svobodomiselnih strank.

A tudi pri nas na Slovenskem je mogočno napredovala napredna ideja.

Številke to dokazujejo in že danes lahko trdimo, da je tudi med nami Slovenci to pot **zadnjič** zmagal klerikalizem.

Bil bi torej pravcati anahronizem, ako bi si sedaj, ko so se povsodi jeli otesati klerikalnega jarma, izbrala Ljubljana, ki je doslej imela vselej naprednega zastopnika v parlamentu, za svojega poslanca — klerikalca.

Zato smo prepričani, da tudi to pot naša bela Ljubljana ne bo omadeževala svoje časti in svoje napredne preteklosti.

Dasi bo borba ljuta, ljutejša, kakor je bila kdaj preje, dasi bodo sovragi izrabili vsa sredstva, da pripomorejo do zmage svojemu kandidatu, dasi jih bo v tem njihovem stremljenju podpirala z vsemi močmi tudi vlada, kakor jih je podpirala že do sedaj, vendar smo trdno uverjeni, da bo vkljub vsemu zmagal narodnonapredni kandidat, **ako store brezpogojno svojo dolžnost vsi somišljeniki**.

Zato Vas pozivamo, cenjeni somišljeniki, na **krepko in vztrajno delo!**

Vsakdo izmed naprednih volilcev bodi neutrudljiv agitator, vsakdo naj budi in poučuje nezavedne ter jih pridobiva za napredno stranko, v torek pa naj stopijo vsi naši volilci združeni v eno falango na volišče ter oddado glasovnice, na katerih bo napisano ime:

Dr. Vladimir Ravnihar,

odvetnik v Ljubljani.

Napredni volilci ljubljanski! Vsa slovenska javnost zre z napetostjo na Vas, pokažite, da naša javnost ne stavi zaman svojih upov v Vas.

V Ljubljani, dne 16. junija 1911.

Izvrševalni odbor narodno-napredne stranke.

LISTEK.

Skušnjave Tomaža Krmežljavčka.

Šaljiva povest; spisal L. Šepetavec.
(Dajle.)

III.

Celih šest ur je trajala bitka med Tomažem in med odborniki konsumnega društva. Ko je Tomaž naznanil možem, da morajo vse plačati, kar so tekom treh let vzeli v konsumu blaga in zavžili vina in žganja, se je začelo prav nekrščansko sakramentiranje, ki pa se je premenilo v strahovit vihar, ko je Tomaž začel razlagati posledice konkurza.

»Vi ste pa lep revizor,« se je drl župan, »vas je bilo pa treba sem! Samo na vas smo čakali. Kaj smo za to pri katoliški stranki, da nam boste škodo delali?

»Pa nam grozili z žandarji in sodnijo,« je vpil mežnar. »Še danes pišem v Ljubljano naj vas odstavijo.«
»Ta bi bila lepa!« se je jezno rogal župan. »Tako zna vsak revidirati, da najde v knjigah dolžnike. Čemu

smo pa delali za konsum. Mar zato, da bomo zdaj plačevali? Vsak večer smo tu sedeli in se posvetovali po tri in štiri ure in včasih še čez polnoč.«
»In pili, kolikor ste mogli,« je dostavil Tomaž.

»Kaj tiste kapljice! S temi še zamuda časa ni plačana.«

»Sploh pa,« se je oglasil togotni mežnar, »če bi bili vi pravi revizor, bi bili knjige tako v red spravili, da bi mi še kaj ven dobili, ne pa da moramo plačati.«

Tomaž je pustil može razsajati in se ni zmenil za njih grobosti. Le zdaj in zdaj je zinil kako zbadljivo besedo, da bi može še bolj razdražil.

»Bolj ko se bodo jezili, manj pozorno bodo pregledali račune in laglje jih vjamem za tistih par sto kronic, za katere sem jim račun zvišal.«

Tako je ugibal Tomaž in mirno čakal, da preneha vpitje.

»Če od konsuma nič nimamo, je najbolje, da ga zapremo,« je menil župan. »Ampak tega prodajalca si bom zapomnil.«

»Zakaj niste bili bolj previdni?« je dejal Tomaž. »Prodajalec vas ima vse v rokah — zato morate plačati; če bi pa vi prodajalca imeli v rokah, bi pa moral on plačati.«

»To je pa res,« se je oglasil mežnar. »Škoda, da smo mu dajali potr-

dila . . . prav škoda . . . prihodnjič bom bolj pameten.«

»Saj nismo samo mi jemali,« je rekel čez nekaj časa župan. »Gospod so tudi jemali. Kaj pa pravijo gospod.«

»A, kaj gospod,« je zaklical mežnar in zaničljivo zamahnil z roko. »Gospodu se že možgani kisajo, ker so vedno pijani. Kaj pa pravi farovška kuharica?«

Tomaž je odprl knjigo in pokazal možem račun Francike Omanen. »Farovška kuharica je vse do zadnjega vinarja plačala,« je slovesno izjavil Tomaž. Vsi veste, da je farovška kuharica pametna ženska. Ko sem ji vso stvar razložil, je takoj plačala. Vse je plačala do zadnjega vinarja in nič se ni obotavljala, samo to je rekla, da bo v prihodnje pametnejša.«

In s povzdignjenim glasom je dostavil Tomaž: »In farovška kuharica, ki je jako pametna ženska, je rekla, da si bo že pomagala, da bo ta denar tako ali tako nazaj dobila.«

Možje so se spogledali in nekaj zamrmrali in na to je župan v imenu vseh mož naznanil:

»Naj pa bo — bomo pa za zdaj plačali. Ampak to vam povem, gospod Tomaž Krmežljavček, vi ne boste našega konsuma nič več reševali.«

Celih šest ur je trajala bitka, potem si je župan iz občinske blagajne

izposodil toliko denarja, da je pokril vse dolg odbornikov, za kar so mu odborniki podpisali dolžno pismo.

»Štiristo kron so več plačali, kakor so dolžni,« je dejal Tomaž sam pri sebi. »Dvesto jih dobim jaz, dvesto prodajalec. Za tako nagrado že zaslužijo možje, da jih podučim o praktični goljufiji pri konsumih.«

In med tem, ko je župan prešteval denar, je Tomaž dajal možem navodila, kako morajo odborniki poslovati, da bodo imeli za svoj »trud« tudi kaj plačila, ne da bi konsum prišel v zadrego. Možje so Tomaža poslušali veliko pozornije, kakor katerokoli pridigo in si vzeli njegova navodila k srcu.

»Saj je tako čisto pošteno in pravično,« je izjavil mežnar. »Mi delamo za druge, torej je pravično, da ti plačajo kar mi za svoj trud vzamemo. Ej, škoda, da se nismo že prej spoznali v teh kupcih.«

Odborniki so bili popolnoma mežnarjevega mnenja in Tomaž jim je moral ponovno natančno razložiti, kako se moko in zmleto kavo umetno pomnoži, kako je treba računati obresti in kako se pameten človek pri zamudnih obrestih v svojo korist zaračuna in kar je bilo še drugih manipulacij, za katere so zadostovale umstvene zmožnosti konsumskih odbornikov.

Tomaž je žel za svoj poduk mnogo priznanja in moške so se mu rešginjeno zahvaljevali.

Delala se je že noč, ko sta Tomaž in konsumski prodajalec kot zadnja zapustila štacuno in šla večerjat. Krmežljavček je za Tomaževo odhodno ko pripravljala cvrte piščance in bele solze so kapale z njenih lic — mast, zakaj bilo ji je hudo pri srcu da mora Tomaž, drugi dan v Ljubljano.

»Oh tako čeden fant je . . .« je vzdihovala krmežljavčka. »Tako zabaven in čeden fant in tako sem se ga navadila . . . Oh, če bodo mački hodili na moje okno . . . saj ne bo prestat . . . In tak zdrav fant . . . zdaj šele vem, kaka podrtija je bil moj rajnik — bog mu daj dobro in svet naj mu večna luč — in kaj je zdrav možki. Oh, saj je čednost lepa in zasluzna stvar in bogu dopadljiva . . . ampak če bodo mački hodili na okno ne bo prestat . . . Škoda, da je Tomaž tako mlad . . . ko bi bil vsaj polnoleten, da bi mu oče ne mogel braniti . . . koj bi ga vzela . . . Ali pe vzamem koga drugega . . . mački ne bodo hodili na moje okno.«

Tako je razmišljevala krmežljavčka, ko je stala pri ognjišču in cvrle piščance.

(Dajle prihodnjaja)

žalil vse neklerikalne kandidate s sramotilnim pastirskim listom v smislu § 488, 491 in 493 kaz. zakona. Pregrešek se kaznuje z zapornim od šest mesecev do enega leta.

Daleč smo tedaj prišli. Čujemo, da hočejo prizadejati iskati zadoščenja za taka obrekovanja in sramotjenja ter doznati, ako so tudi škofje vezani na cesarske postavbe ali ne? Ako gospodar reče svojemu hlapcu, da mora voliti z njim, drugače ga izpušči iz službe, bode kaznovan. Škofu pa ni dovolj, ako duhovnik samo voli klerikalno, ampak mora tudi agitirati za stranko, sicer občuti njegovo moč in njegov fanatizem. Duhovska morala pri volitvah je: naj veruje, kar hoče, ako je tudi sam hudič, ga sprejmemo, ako le z nami voli. Ako pojde tako dalje, bomo imeli kmalu samo politične grehe.

Klerikalna stranka očita napredni stranki, o kateri je že stokrat trdila da je ni in da je brez vpliva pri ljudstvu, terorizem ob volitvah! Kako naj mrtva stranka strahuje mogočno klerikalno stranko? Ako škofova stranka očita terorizem nam, ki se borimo proti njeni strahovladi, je to več kakor ironija. Iz zadnje državno-zborske volitve se pa narodno-napredna stranka lahko uči, da so protiklerikalni elementi po deželi močnejši nego se je splošno mislilo. Napredna stranka je v nekaterih volilnih okrajih postavila zgolj števne kandidate, kateri tudi sami niso koraka storili za se pri volitvah. Nazadovoli smo samo v postojnskem volilnem okraju, a tudi tu le navidezno. V tem in v radovljanskem okraju, kjer sta slučajno bila dva klerikalna kandidata, katera imata tudi pri političnih nasprotnikih precej simpatij, ni napredna stranka prav ničesar storila. Sicer bi bili uspehi lahko veliko boljši. Ene tretjina volilcev se ni bala škofovih groženj. Ako odštejemo Nemce, ostaja slovenskega prebivalstva v deželi 480.000 ter znaša ena tretjina 160.000. In toliko ljudi mora v naši mali deželi živeti v »grozljivih zločinah in strašnih grehih«, kakor pravi naš vrhovni dušni pastir. To je res grozno in strašno, a bode še bolj, premlodostni Bonaventura! Presibka je vaša moč, da bi zavrnili tok časa. Naj manj pa vam bo pomagala nestrpnost in slepi fanatizem.

Ožje volitve.

Dunaj, 18. junija.

V torek se vrše v onih volilnih okrajih, kjer je bila dne 13. junija glavna volitev, ne da bi si bil mogel kak kandidat izvojevati absolutno večino, ožje volitve. Takih okrajev je tokrat relativno nepričakovano malo, politični izvedenci so zatrjevali, da jih bo nad 300 — v resnici pa jih je ostalo le 169. Od teh pripada Kranjski 1, Štajerski 6 (med temi 1 slovenski), Koroški 6, Primorju 7, Dalmaciji (kjer pa so 13. junija volili le 4 okraj) 1 ožja volitev. Jugoslovani pridemo v poštev v naslednjih slučajih trikrat proti slovenskim klerikalcem (Ptuj, Ljubljana, Kras), štirikrat proti Italijanom (Zad, Pulj, Trst, Gorica); interesirani smo nadalje v nekaterih volilnih okrajih na zmagi narodno manjši škodljivega kandidata, tako moramo v Trstu poseči v boj za socialne demokratke (v 2 okrajih), v Kopru za italijanskega klerikalca proti nevarnejšemu nacionalcu; v mestnem okraju Lipnica - Ptuj za vsenemskega osamelega kandidata Malika proti nacionalcu od nemške nacionalne zveze kandidiranemu Ravterju, na Koroškem za socialnega demokrata proti nemškemu nacionalcu in kršč. socialcu.

Nad vse zanimive bodo ožje volitve v čeških volilnih okrajih. Tam je od začetka volilnega gibanja vladala dvojna misel politično javnost. Utrditi enotnost češke opozicije proti Bienerthovi vladi in oslabiti klerikalizem, ki se je zadnji čas zlasti na Moravskem nevarno utrjal. V prvi namen je sklenila mladočeška stranka volilni kompromis za mestne okraje na Češkem z narodnimi socialisti, ki se je izvrstno obnesel ter bo imel pri ožjih volitvah še nadaljne uspehe. Boj proti klerikalizmu so vse češke stranke vodile s skrajno konsekvenco, kateri ostanejo tudi pri ožjih volitvah zveste. Na Češkem, kjer se klerikalno gibanje itak ni moglo povzpeti do nikakih posebnih uspehov, se družijo pri ožjih volitvah napredne meščanske stranke v geslu »za enotni češki klub« ter bodo z vspehom nastopale proti socialni demokraciji, na Moravskem pa velja kot bojno geslo za 20. junij: povsodi proti klerikalcem. In učinek tega gesla bo tako popolen, da izmed 22 mandatorov, s katerimi se nahajajo klerikalci v ožjih volitvah, ne rešijo niti enega. Mesto 18 klerikalcev jih pride v novo zbornico le 5, ki so bili pri prvi volitvi izvoljeni! To je zmag narodne misli, tako krasna in lepa, da se v naše občudovanje meša košček one zavirljivosti, ki vlada v srečo siroma-

ka, ko vidi dragocenosti brata bogatina.

V Dalmaciji bo treba vsem hrvaškim volilem v okraju zadrskem priskočiti klerikalnemu kandidatu na pomoč, da zavrnejo italijanskega nasprotnika, ki je z vsemi zvijačami in nedopustnostmi šel v boj, da vindičira stare italijanske gospodke pravice. Naprednjaki bodo v tem okraju gotovo s težkim srcem glasovali za eno najmanj simpatičnih osebnosti jugoslovanskega klerikalizma — dona Prodana — toda storili bodo to v interesu narodne stvari.

Zanimive bodo ožje volitve tudi v nemških volilnih okrajih. Nemški narod je začel čimdalje oostreje čutiti škodljive vplive klerikalnega gospodarstva, ki se je v novi obliki »krščanskega socializma« razširilo iz Dunaja po vseh nemških deželah. Na Dunaju samem se je pojavil letos tudi prvi uspešni odpor, le 2 krščanska socialca sta bila izvoljena pri prvih volitvah — vse glave stranke pa so izgubile na zaupanju toliko, da so deloma propadle, deloma prišle v ožjo volitev z naprednjaki in socialnimi demokrati. Če bi se združile vse napredne sile v skupni boj proti klerikalcem pri ožjih volitvah, bi postal 20. junij prav gotovo dan popolnega poraza za nemški klerikalizem. Toda strah pred socialno demokracijo, strah za mandate in osebni momenti so odločilno posegli v naravni razvoj. Sicer se je od voditeljev sklenjen generalni kompromis med krščanskimi socialci in nemškimi nacionalci razbil, pač pa se je v zadnjih dneh in v raznih deželah in tudi na Dunaju barantalo za mandate ter je bila sklenjena cela vrsta specialnih volilnih dogovorov. Tako so n. pr. štajerski nemški nacionalci sklenili volilni dogovor s klerikalci proti socialnim demokratom le radi tega, da z njih pomočjo strmoglavijo Malika v lipniškem okraju, na Dunaju razširjajo krščanski socialci tik pred ožjo volitvijo vesti o kompromisih za posamezne mandate; te vesti se označujejo od druge strani za mistifikacije volilstva in tako je upati, da bodo v torek krščanski socialci v drugi poraženi. V nekaterih okrajih igrajo češki volilci odločilno vlogo, ker bo šlo za vsak glas. Zato je obžalovati, da se češki centralni volilni komitè na Dunaju ni mogel odločiti za jasno volilno parolo ter je proklamiral svobodo glasovanja. Volilni proroki računajo, da bodo po ožjih volitvah imeli krščanski socialci 75 do 80 mandatov in nemški nacionalci približno 65 poslancev. Krščanski socialci bodo torej izgubili približno 20 mandatov. Toda odločilna ni ta izguba na mandatih, temveč dejstvo, da so ti mandati skoraj izključno mestni, da bo torej nemški klerikalizem iz kulturnih in gospodarskih centrov pognan ven na deželo, ter vsled tega izgubil svojo parlamentarno veljavo in svoj kolosalni politični vpliv. Kajti moč in odločilna sila stranke se sodi po njihovih mestnih mandatih — to vidimo ne le pri Nemcih, temveč tudi pri Poljaki in Čehih, kjer je n. pr. maloštevilni mladočeški klub mestnih poslancev največji politični vpliv.

To bi si imeli zapomniti v torek tudi ljubljanski volilci; dr. Ravnihar kot zastopnik Ljubljane bo veljal v parlamentu z dr. Rybašem več kakor celi Šustersiščev klub, kajti z dr. Rybašem bode ta zastopala na Dunaju slovenske meščanske interese, reprezentirala v avstrijski politiki slovensko inteligenco. In v svojih parlamentarnih akcijah in gospodarskih vprašanjih bode ta uspešnejša za svoje volilne okraje, kakor 30 klerikalcev, kajti tudi vsa slovenska javnost, ki se čimdalje bolj oprošča klerikalnega jarma, zlasti pa češka delegacija, bo v teh dveh možeh vedno videla edino prava zastopnika slovenskih teženj.

Slovensko ljudstvo — Hvala Ti!

Tako nekako je naslovljen uvodni članek v »Slovenca« od srede, dne po volitvah. Tako poln ironije in hinavskega zasmeha našega ljudstva že kmalu ni bil kak članek v »Slovenca«. Berite samo konec: »Polutanski hinavščini je odklenalo. Zato pa je vzrasla sama po sebi zavednost naših volilcev do nepričakovane viška, poglobila se je vneuma za stranko... Avstrija nima tako disciplinirane, tako zavedne in tako močno v umu in sreju ljudstva ukoreninjene stranke, kakor je naša S. L. S. ... Hvala za Tvoje delo, čast Tvoji značajnosti.«

Da je vse to kvasilo velika laž in bedarija obenem, nam dokazujejo volitve in dogodki, ki so se odigrali na volišču na dan volitev na voliščih in dan pred volitvami in preje na deželi. Vsa ta dejstva so slabo izpričevala za nakrat vzraslo zavednost klerikalnih volilcev, za poglabljanje vneume za stranko in še slabše izpričevalo za poštenost klerikalne stran-

ke same. Vse škofov aparat, pred vsem kaplani so bili na nogah, hodili od hiše do hiše in polnili glasovnice z imeni klerikalnih kandidatov, in grozili ljudstvu, če da se gre za vero. Kaplan iz Prečine na primer, ki kaj mahnito zaračuna še tako pičle korake in še tako kratko pot za pogreb ali kaj slinenga, se ni obojavljaj, pred volitvami »vdratik« od hiše do hiše, lagati ljudi z vero in polniti glasovnice z Jarcem, kakor tudi na volišču, kjer se je kretal bolj oprežno pred orožniki, ali če teh ni bilo blizu, pa tako predrzno in vsiljivo, da je v zavednejših fantih vzklopela jeza in so glasno protestirali.

Mnog kmet je kričal: »Zakaj nam silite samo Jarca in samo Jarca, ki ni za nas ničesar storil in ki ne razume naših stvari!«

Klerikalni občinski tajnik v Prečini je slovenskim kmetom volilec samolastno popisoval glasovnice nemško »Herr Evgen Jarec«, da bi pokazal, da zna mahnito in se je pozneje okoli bahal. Najostudnejše in najpodlejše so z nezavednimi volilci ravnali agitatorji — na čelu jim šmihelski kaplan Kastelic — v Kandiji, kjer je občinski urad občine Šmihel-Stopiče, ki najhujše trpi pod klerikalnim nasilstvom. Od zavednega volilca sem zvedel, da je bilo v tej fari tako pripravljeno, naročeno in preskrbljeno, da mora iti vsaka glasovnica skozi kaplanove roke. To verjame in ve vsakdo, kdor je gledal prizore na volišču v Kandiji, posebno pa, če pomislimo, da je šmihelski kaplan Kastelic, ki bi moral ta dan podučevati v Birčni vasi, pustil šolo in veronauk in šel na volišče v Kandijo, da si nima volilne pravice in torej nobenega opravlja na volišču, kjer je pregledoval glasovnice in ustavljal vsakega volilca. Zavednejši se je seveda izogibal. Bilo mu je lahko, ker ni bilo nikakega orožniškega nadzorstva. Izpolnil je on sam nad sto glasovnic. Vprašamo tudi, kje je dobil glasovnice, ki jih je imel v rezervi? Pošteno je oštel kaplana volilec, hlapec pri g. Kraševu, posestniku in spediterju, kateremu je hotel kaplan prečrtati napisanega naprednega kandidata in napisati Jarca. Zidarija Luko Finka je kaplan ustavil in vrašal za glasovnico. Fink, ki je imel na glasovnici naprednega kandidata, je kratkoma odgovoril, da je nima. Kmalu pride kaplan Kastelic nazaj in mu vsiljeno ponuja in vsili drugo glasovnico z Jarčevim imenom. Ker se je Fink branil, mu je kaplan rekel, da naj odda kar obe glasovnici pri komisiji. — Se lepša je ta: Katoliški župan Zure vul. Štembur, klerikalni steber je naročil kamnoseku Ivan Lukšiču, da naj gre volilecem popisovat glasovnice za Jarca z besedami: »Če ne greste pisat, ne boste nobenega križa (nagrobnege) več prodali.« Lukšič se je vstrašil in šel in popisoval glasovnice.

Če torej upoštevamo vsa ta dejstva in pomislimo, da so se z enakim terorizmom vršile volitve po drugih krajih, potem se nam ni čuditi številu glasov, ki so jih kaplani in klerikalni sleparski agitatorji oddali klerikalnim kandidatom; čuditi pa se moramo številu glasov, ki so jih dobili neklerikalni kandidati, kajti to so glasovi mož, ki so sami vršili svojo volilno dolžnost, ki so delali po zdravi pameti, po svoji vesti in svojem prepričanju. Čuditi se moramo, da so dobili neklerikalni kandidati sploh toliko glasov, kajti oni niso bili boja s poštenim nasprotnikom, s poštenim političnim nasprotnikom, prepiranjem, ampak bili so boj zoper brutalno nasilstvo, boj zoper golufijo in sleparstvo, boj zoper podlost in nizkotočnost, ki je izvabila verno in boječe, nezavedno naše ljudstvo za šest let v črno mlakuzo gnile korupcije in peklenskega izkoriščanja. In tako gre stranka pod firmo Vseslovenska ljudska stranka, stranka najostudnejših strasti, stranka nasilstva in ljudskega izkoriščanja, stranka pohujševalcev in pohujšanih, polna napahe preko čednosti in poštenosti. Toda na trbli, puhli podlagi je zgrajena klerikalna stavba in padec ni daleč od napahe!

Dolenjska se prebujala.

Iz Mirne.

Dne 11. julija t. l. je napovedala »S. L. S.« svoj šod na Mirni. Poslali so dr. Lampeta. Kot nekaj predgovor za šod je čital župnik pastirski list. Ljudje so se posmehovali tem divjim izbruhom blaznega škofa in celo največji pristaši župnika so se zgražali nad nauki svojega pastirja. Po maši je bil napovedan šod. Zbralo se je okrog 150 mož, med njimi nekaj župnikovih kimavcev, večina pa zavednih mož, ki so prišli občudovat junaškega Lampeta, ko bo polagal račune in delal nove obljube. V senici svetlih bajonetov je nastopil mali Lampe. Obraz se mu je zradostil nad tolikim številom poslušalcev, našopiril se je kot petelin in pričel hvaliti nad vse klerikalno deželno gospodarstvo. Misli je, da govori zopet le backom, ki bodo samo kimali. Toda moč se je zmotil. Ko pogleda zmago-slavno po volilcih, mu upade pogum, kajti zapazil je le pomilovalne poglede in zaničljive nasmehe. Videl je takoj, da ne bo šlo tako gladko kot je mislil.

Ko je končal, je prosil za besedo tukajšni posestnik g. Josip Novak iz Staro gore. Začel mu je spraševati vest in mu navijati ušesa, da se je kar zvil. Poznalo se mu je, da kaj takega ni pričakoval. Volilci pa so z vidnim zanimanjem sledili govoru Novaka in mu glasno odobraval. — Govoril je približno sledeče:

»Slišali smo sedaj vašo hvalo in obljube. Zvedeli bi pa mi kmetje radi, kaj da ste pravzaprav naredili Vi poslanci »S. L. S.« za nas. Prosim vas torej, da nam tudi to poveste. Molčite! Ne čudim se, da nočete pripovedati zaslug, ki ste jih priborili za vaše dobro in verno ljudstvo. Vas pa spomnim jaz. Poznate dobro gospoda dr. Dereanija, ki je po mišljenju in po postavi podoben vam. Vedeli ste tudi, da ni zmoežen vsled svoje boleznj za naš kraj, kajti mi rabimo dobrega in utrjenega zdravnika, ker njegova služba ni lahka. Mislili ste, kmet je neumen, bo že potrpel. In res veliko potrpljenje smo imeli z njim, ker večkrat ga je bilo treba nesti na rami v hribe. V težkih, nevarnih boleznih (pri porodih) pa smo morali klicati zdravnika iz Novega mesta. Treba pa je bilo tudi šteti za to po 100 do 150 kron. Kmet pa, če ni mogel plačati, je moral prodati kravo. Zato smo se vsi zveselili, ko smo zvedeli, da nas g. Dereani zaupsti in da dobimo g. dr. Češar k a, ki je znan daleč kot dober zdravnik. Štirje klerikalni župani, kakor tudi zdravstveni svet je bil zanj, toda deželnemu odboru se je zdel preliberalen, zato je raje imenoval drugega, o katerem se sliši, da ni veliko boljši kot prejšnji. Ko pa je prišla deputacija k deželnemu odboru, da protestira proti temu, ste ji pokazali vrata. Vprašam vas pač v imenu volilcev, s kako pravico? Kdo pa plačuje davke? Seveda, vi poslanci »S. L. S.«, ki delate in živite samo za kmeta, vam se je pač zdelo neumljivo, kako se predre kdo ugovarjati proti vašemu ravnanju. Pa idimo dalje! Kmetijska družba se pod vašim gospodarstvom tudi dobro razvija. Poznal bi pač rad onega, ki kupuje za vas živino. Prašiče, bike in koštrune, ki jih dobimo za polovično ceno, so še enkrat predragi, tako da jih sedaj sploh noben več ne mara. Kot se vidi, jih boste lahko kar sami za se redili v Medvodah. Če bo šlo tako dalje, se bo kmalu kmetijska družba spremenila v farsko, ker noben kmet ne bo hotel biti zraven. Seveda, če se najame deset milijonov posejila, se že lahko razpisa, ubogi kmet, ti pa plačuj! Ravno isto je z galico. Pred smo dobili jo brezplačno, ali pa smo plačali pozneje, sedaj pa, kar ste vi gospodarji, znani prijatelji kmeta, sedaj pa plačuj kmet takoj, če ne, te pa zarubijo. Radoveden sem pač, kam ste dali 25.000 kron podpore, ki ste jih dobili za galico. Menda niste kupili kak mlin na Gorenjskem za to? Sploh se pozna, vam poslancem »S. L. S.«, da ste voljeni od kmetov, ker ga ne pustite ne v deželi, ne v državnih zbor, še celo v občinski odbor ne takega, ki bi ne trolil slepo v vaš rog. Pričnimo zopet z vašimi zaslugami. Tudi bolnišnica usmiljenih bratov v Kandiji vas bode v oči. Sedaj smo imeli bolnike zastoj v bolnici. Toda dali ste jim posojilo 150.000 K le pod pogojem, da jih vrnejo v petih letih, če ne, se je polasti država. Torej, ako bi se zgodilo, da ne bi mogli plačati, bi si jo prisvojili vi, mi in občine bomo pa potem plačevali za bolnike. Vemo, da imate kmeta, da vam le plačuje. Ko pa je pobila lansko leto toča ves prideleka kar pa je ostalo, je snedel črv, takrat se po nas ni nihče spomnil in nihče ni pomagal. Drugega nam ni preostalo, kakor da smo se zadolžili. Župnik bo pač vedel, koliko prinese sedaj kmetje v hranilnico in koliko znosijo ven. Radovedni smo pač, kam pridemo, ako bo šlo to tako dalje. Vi, poslanci »S. L. S.«, se pa hvalite, koliko ste že naredili za kmeta. Nič! Več bi naredil jaz v enem dnevu v deželnem ali državnem zboru, kot ste vi v desetih letih. Vam je kmet malo mar, ampak le vaš žep. Saj vas dobro poznamo, prijatelje ljudstva. Kmetja poznate samo pri volitvah, drugače pa le trdo delaj, postite se, molite in ubogajte daj. To so zaslug, ki ste jih pridobili poslanci »S. L. S.« za kmetiči stan. Pozivljam vas v imenu volilcev, da, ako nam ne daste zdravnika, ki ga hočemo mi, dovolite vsaj »šintarije« v Višnji gori, da sme zdraviti ljudi, ker do nje imamo večje zaupanje kot do zdravnikov, ki jih nastavlja vi. Zborovalci pa, ako kdo misli, da nisem govoril resnice ali ako se kdo ne vjema z mojim govorom, naj vzdigne roko.«

Nihče ni dvignil roke, ampak vsi so soglasno odobraval gospodu Novaku. Ker je med Lampetovim govo-

rom g. Bulc večkrat ugovarjal proti njegovim farbarijam, se je hotel Lampe maščevati s tem, da je ob zaključku shoda izjavil, da ker je Bulc pri mirenski zadrugi, zato bo on posredoval pri deželnem odboru, da ne dobe nobene podpore za regulacijo grabna pod Glinkom. Torej je pokazal zopet, da mu je strankarstvo nad vse. Mi smo veselje te izjave, ker upamo, da bodo spregledali še oni, ki se še sedaj pehaajo za klerikalno stranko. Gosp. Novaku pa čestitamo na tem, da se je postavil proti farbarijam klerikalcev in je s tem pokazal, da je tudi naš kmet že do grla sit klerikalnega gospodarstva. Zato si bo v prihodnje sam zbral poslane, ki bodo res delali za kmeta.

Tebi, klerikalna stranka, bo tudi na deželi kmalu odzvonilo. Kar si sejala, te boš žela. Takrat tudi ne bo pomagala ne prižnica, ne spovednica in tudi ne strašenje s hudičem in peklo. Upamo, da ta čas ni daleč.

Proti meščanstvu.

II.

Meščani kakega naroda so njega duševno razvitejši sinovi, ki si pridobivljajo v svojem delu večje duševne moči in s tem večje vrednosti. Te vrednosti obstajale so dosedaj v tem, da se je človek vedno več emancipiral od premoči naravnih sil, da je človek začel uzdati naravne sile. Pri tem je postal meščanski človek bolj samosvoji. Tak človek se ni dal vladati od drugih in to je bilo vsemu narodu koristno, prišel je tako tudi meščan do vlade države in do samostojnih ljudi. Iz tega se je razvila vsaj tudi večja politična neodvisnost ljudi in to vse se je označevalo kot »liberalstvo«. V gospodarstvu se je to poznalo po osloboditvi kmetске zemlje iz tlačanske vezi in človeka na tej zemlji, v umovanju v tem, da se je meščan upal stopiti ven iz ozkega okvira duševnega delovanja, katerega je postavila cerkev, da je cerkveno avtoriteto stran potisnil in svoje delo temeljil na principu proste preiskave brez presodov in v pravosti v tem, da je meščan prilagodil se razvojem svojega gospodarstva in duševnega življenja, izrekel n. pr. v Evropi - Ameriki, da etičen vzor krščanstva ni nekaj absolutnega. Vsem tem je vse meščanstvo bilo nasprotno gospodarskemu in državopravnemu sistemu kat. hierarhije. Od tod jeza kat. duhovnika proti meščanu. Meščanstvo je pa posebna gospodarska vrsta, red, kakor je bil grajščak in kat. duhovnik in kar bi se ta hotel biti. Ta značaj se ne da predurčati tako, da bi bil meščan prijatelj kat. duhovnika, ne more se za dolgo ločiti meščane v liberalne in klerikalne, če bi se že dogajalo, da kako število meščanov vstopi v vrste bojevnikov kat. duhovnika. Razumljivo je tedaj, da se tudi na Slovenskem kat. duhovnik odkljuje s svojim sovraštvom proti slov. meščanstvu, da si isto, ako izvzemljemo luteransko doko na Slovenskem, ni moglo kaj škoditi v Avstriji mogočnemu kat. duhovenstvu, ker se v Avstriji dolga stoletja meščanstvo ni razvijalo tako ugodno, kakor na reformiranem Angleškem, Nemškem, v Ameriki. Razvijalo se je naše, kakor drugo v nemški Avstriji v alpskih deželah. V zdajšnjem času se je slov. meščanstvo zopet postavilo v nasprotje z duhovenstvom in kat. naš duhovnik ne more več mirno spat, ako se spominja, da meščani še niso vsi izumrli. Dr. Krek, bogoslovni profesor in merodajni vodja klerikalne stranke na Slovenskem navdušuje svoje duhovne sobrate in svoje posvetno spremstvo za boj proti slov. meščanstvu, on je režiser tega nastopanja. Podamo odlomek govora, ki ga je imel dr. Krek v Ljubljani dne 14. maja 1911.:

»Pač pa moram prijatelji moji, vas opozorjati, da s treznim premislekom gledamo v prihodnost in videli bodemo čase, ko bo ta masa spoznala to, kako ljudstvu zelo škoduje, če gre za liberalci, spoznalo bo namreč, da ti boji ne koristijo njej, ampak liberalnem meščanstvu in liberalni gospodi. Kadarkoli je buknila na dan kaka revolucija, ali kaka demonstracija, je prišel zraven trgovski vajenec, obrtniški pomočnik, prišlo je delavstvo in se je udeleževalo bojev in vojsk pod liberalnim vodstvom. Ko je pa enkrat šum minul, so se liberalni voditelji umakali zopet v svoja krasna in razkošna stanovanja v prvih nadstropjih v najlepših mestnih ulicah, maso pa pognali nazaj v njene kleti in podzemeljske luknje zmrazovat ter lakoto in žejo trpet. To je bilo ob času francoske revolucije, to je bilo leta 1848., to je bilo še vselej, kadarkoli je liberalizem divjal — in predragi moji, še vedno se je tudi pokazalo, da je to ljudstvo potem, ko je videlo, da nič ne pomaga, da so vsi boji bili zastojni, da so se zastojni potili in prebivali kri, da je to ljudstvo potem s sovraštvom proti liberalnim voditeljem šlo na drugo stran.«

Marx-Engels, organizatorja soc. demokracije na Nemškem in mero- dajna pisatelja te struje, sta pisala, da je obrtni, industrijni delavec svojo kri prelival v revolucijah le za kmete, on sam ni imel direktnih koristi od teh naporov, ali da so te revolucije in posebno velika francoska razdirale ves gospodarski in državopravni sistem kat. hierarhije, to je zgodovinsko dokazano. To revolucijo je v slovenskem jeziku lepo popisal zdajšnji kranjski deželni glavar pl. Suklje. In majhna revolucija leta 1848. v avstrijskih nemških mestih je prinesla avstrijskim kmetom odvežnino od tlake in desetine, katero je napeljeval že v 18. stoletju cesar Jožef II., ki je izrekel, da ne ljubi ljudi, ki imajo nalogo, da pripravljajo naše zveličanje v drugem svetu in se toliko brigajo in trudijo, da vladajo na tem svetu. Dr. Krek ni prav razumel Marxovega izvajanja, ali če ga je, pa je pačil, izvajajoč, da so mestni delavci v revolucijah svojim someščanom pomagali do večjih koristi. Slo je tedaj v prvi vrsti za oslobodjenje kmeta iz trdih pesti fevdalne gospode in v drugi se le za omejitve kraljevega absolutizma, ki se je preveč naslanjal na fevdalno gospodo, med katero je pozabil šteti dr. Krek tudi kat. duhovnika. Koristi so pa imeli tudi meščanski delavci, ker so se vsled te revolucije pozneje prostjeje gibali. Bernsteina piše: zdravljenje duhov je tipična prikazen vsake velike revolucije. One stopnjujejo v življenju narodov, premikanje umstvenega naziranja (geistiger Stoffwechsel), zbujaajo moči, ki bi drugače ne oživele. Ljudje čustvujejo živješe in mislijo hitreje, hitreje so godni za izvršitev nalog, kakor bi bili pri vsakdanjem odpletovanju dogodiljaev, ki bi se ne izvršila desetletja. Kar se v narodni boji izemlja, prikipeva v velikih revolucijah z elementarno silo na dan, vse kar kliti ima, se razvije, vse tajne misli pridejo na dan. Ideje, katerih se ni upalo misliti, se umstveno do kraja mislijo. Živahniji boji strank so male revolucije in v tem oziru so n. pr. jako koristni boji na Slovenskem z Nemci, Lahji za obvarovanje narodnosti in z duhovenstvom za duševno in drugo slobodo.

Politična kronika.

Bienertu je doživel že pri prvih volitvah veliko blamažo, ki bo pa jutri še večja. V svojem volilnem manifestu je vladal apeliral na volilce, naj ne glasujejo za opozicijske stranke, temveč naj s svojimi glasovi podpro vladno in njene stranke. Toda kako so se odzvali volilci temu pozivu? Jako zanimivo je opazovati ta učinek v posledicah prve bitke. Popolnoma jasno je namreč, da so tiste stranke imele najslabše uspehe, ki so bile vladni najbližje. Nemški krščanski socialisti, ki so tvorili telesno stražo Bienertovo in ki so jamčili za njegov sistem, so najbolj pogoreli. Izgubili so proti letu 1907. v nemških kronovinah 110.000 glasov — torej ogromno število, največ glasov so jim odvzeli socialni demokrati in pa njihovi soizbranci iz nemško-nacionalne zveze. Liberalci in nemški nacionalci, ki so Bienertu napravili marsikatero preglavico in so ga zapustili v marsikaterem važnem trenutku, so dosegli 13. junija jako lepe uspehe in bodo dosegli pri ožjih volitvah še lepše. Nasprotno pa so bili vsespeljski, ki so šli vedno in povsod za Bienertom in ki so bili poleg krščanskih socialcev vladni najzvestejši in najudanejši, v glavni bitki poraženi na veliko žalost svojega zastopnika v kabinetu, dr. Glombinskega. Popolnoma drugače se je pa godilo poljskim konservativcem, ki niso slepo šli za Bienertom, temveč so se uprli njegovemu diktatu in so v vprašanju kanalov zelo ogroževali eksistenco njegovega kabineta. S tem, da je Bienert razpustil državno zbornico, je napravil kaj slabo uslugo svojim najzvestejšim prijateljem. Njihove vrste so postale že pri prvih volitvah redkeje in jutri, pri ožjih volitvah postanejo še redkeje. Jutri bo pa zapečatena tudi slava Bienertova.

Ožje volitve na Dunaju in na Nizjem Avstrijskem se bodo vršile v znamenju protiklerikalizma, vendar pa segajo tudi tam vmes že narodnostni momenti. Tako je opozoril volilni odbor za okraj Margaretene volilce, da naj svobodno volijo, kogar hočejo, vendar pa da opozarja volilce, da stoji klerikalnemu, toda nemškemu kandidatu nasproti čehom prijazni socialni demokrat. — V Hernalsu bodo volili nemški nacionalci socialnega demokrata. Tam razširjajo socialni demokrati fotografirani posnetek lista iz redovne knjige kapucincev, na katerem sta vpisana zupan dr. Neumayer in podzupan Porzer kot brata kapucinskega reda. Dunaj ima tedaj kapucince

za župana! — V okraju Leopoldstadt bodo podpirali nemški nacionalci socialnega demokrata, v Kremsu pa socialni demokrati nemškega nacionalca. — Gessmann ne misli sprejeti nobenega mandata če podleže, pravi, da je hotel že pred prvimi volitvami odstopiti, da pa tega ni storil samo nekaterim merodajnim osebam na ljubo. To se sliši ravno tako kot basen o lisici in grozdju. — Dunajski Čehi so dali svojim pristaeam na prosto voljo, kako hočejo voliti.

Na Solnograškem izjavlja prelat Winkler, da ne ve ničesar o kompromisu med klerikalci in socialnimi demokrati.

Deželni zbor na Predarliskem se snide 26. junija h kratkemu zasedanju.

V Bukovini se snide deželni zbor 26. t. m. na tridnevno zasedanje.

Ministrska kriza je baje izbruhnila v Srbiji. Zaradi diference glede zasedanja odprtih mest v notranjem in poljedelskem ministrstvu, ki so nastale med ministrskim predsednikom in med voditelji strank, je izjavil ministrski predsednik, da demisijsionira.

Idiličen mir je v Albaniji, tako se glase oficijalna poročila, v istem trenutku pa prihajajo od vseh strani poročila o novih krvavih bojih. — Od treh strani so bili zgrabili turški voji Albance, bil se je ljut boj; Turki so napeli vse sile, da se v zadnjem trenutku popravijo vse svoje dosedanje blamaže in res se je zdelo, da za Albance ni več izhoda. Vendar pa se je posrečilo zajetimi albanskim plemenom Klimentijev, Hotijev, Grudijev in Kastrijev predreti turške čete s pomočjo Šalijev in Šošijev, ki so padli turškim vojem v hrbet. — Vsled tega najnovejšega neuspeha turškega vojaštva vlada seveda v turških vladnih krogih velika nevolja in skušajo ti krogi zvaliti krivdo na Črnogorce. — Kakor poročajo iz Rima je svetoval general Garibaldi albanskim vstašem, da naj sprejmejo od porte jim ponudene pogoje, ki vsebujejo, kakor smo že poročali, same koncesije.

Spletke na Portugalskem in Španskem se množe od dne do dne. Kakor brojavljajo iz Lizbone so tam baje našli velik vojni zaklad, ki znaša kakih 180 milijonov kron, ki jih je nabral kralj Manuel in ki so ga hoteli rojalisti prikriti. — V španskem parlamentu je izjavil ministrski predsednik, da so vesti o revolucionarnem gibanju na špansko-portugalski meji povsem resnične. Rojalisti kapitan Conciera je objavil proklamacijo, glasom katere monarhisti volitev ne priznavajo ter dolže vladod, da je razveljavila vsa zakonska določila o volilnem času. Nadalje proglašajo monarhisti, da ne priznavajo parlamenta, kakor se je sedaj sestavil. — Na Portugalskem proglašajo konstituenta danes republiko.

Volilci — samišljeniki!

Opozarjamo Vas, da je tudi za ožje volitve v veljavi volilna dolžnost. Zato, v torek vsi do zadnjega moža na volišče v boj za naprednega kandidata DR. VLADIMIRJA RAVNHARJA odvetnika v Ljubljani.

Štatersko.

K izidu državnoborskih volitev v brežiškem volilnem okraju piše celjski »Narodni list«: »Narodna stranka ni imela nikake nade, da zmaga v tem okraju pri prvi volitvi. Pač pa je opravljeno pričakovala, da pride v ožje volitve s klerikalnim kandidatom. Zato je postavila za kandidata dr. Kukoveca, ki je smel računati kot naprednjak pri ožji volitvi na delavske glasove, ker uživa med delavstvom veliko simpatij. O Nemcih se ni moglo misliti, da se bodo v boj na slovenski strani vmešavali. Če ljudstvu v teh okrajih vsaj v gospodarskem oziru niso sovražni, ne bi smeli dr. Benkoviča podpirati. Razumnejši del volilstva se je povsod odločno izrekel zoper dr. Benkoviča, ki je zaigral zaupanje okraja iz mnogih vzrokov. Dr. Kukovec je na shodih sijajno nastopal in ljudstvo je v njegovi izvolitvi pričakovalo rešitev iz sedanje bede. Umetnih sredstev za izvolitev se dr. Kukovec ni hotel poslužiti, niti podkupovanja volilcev, niti klečeplaženja pri tujih strankah. Tudi baron Moscon je izrečno kot prijatelj Slovencev priporočal izvolitev dr. Kukoveca, ker je bil prepričan, da je dr. Benkovič okraju v vsakem oziru škodljiv. (Zato mu je pisal šef urednik graške »Tagespost« pismo, naj se nikar ne zavzema za dr. Kukoveca temveč za dr. Benkoviča, ki da

je dal Nemcem glede celjske mestne skupine gotova zagotovila. Op. ur.) Z veliko večino občin vseh treh okrajev stranka lahko zadovoljiva. V 25 od vseh 36 občin so se napredni glasovi v razmerju z volitvami l. 1907 zadatno pomnožili. Zlasti velja to za nekatere občine v črnem laškem okraju. Nazadovani so napredni glasovi v 7, klerikalni pa v 19 občinah. 11 jih je v brežiškem, 6 v sevniškem in 3 v laškem okraju. V veliki občini Sv. Krištof je dobil dr. Benkovič sploh le petino vseh glasov, 3 petine so navzile silni agitaciji ostale doma. Izid volitev ni izraz ljudske volje temveč vzrok Benkovičeve zmage leži v nasilstvu nekaterih duhovnikov sevniškega okraja in v posredni pomoči — Nemcem. Bila je to odškodnina za to, da je ostala polovica Rebekovih volilcev v Sevniški doma.

Klerikalna samohvala. »Slov. Gosp.« ima neverjetno drznost, da se hvali v zadnji številki sledeče: »Naši somišljeniki so se borili proti nasprotnikom stvarno in pošteno. Laž in obrekovanje odklanjamo kot volilno orožje naše katoliškonarodne slov. kmečke zveze. Bog bo blagoslovil prej ali slej naše pošteno delo.« Ako bi imel naš »ljubljeni« knezoškof kaj čuta za resnično poštenost in dostojnost, bi moral v smislu papeževskega modernističnega dekreta urednika »Slov. Gosp.« takoj odstaviti. Kajti večje blasfemije bi ne mogel zapisati najbolj »pokvarjen« svobodomislec. Med sredstva tega »poštenega in stvarnega« boja spada gotovo poleg nesramnega izrabljanja cerkve in duhovniške avtoritete groženje z bojkotom na vseh koncih in krajih, kaj ne? Vsi žalski obrtniki so dobili pred volitvijo od katoliških duhovnikov pisma, v katerih se jim odkrito grozi z bojkotom, ako ne volijo dr. Korosca. Ali bo tudi to blagoslovil Bog? In ali bo blagoslovil isti Bog grožnje duhovnikov — katehetov, da bodo naprednjake pokopavali šintarji? Ali bo blagoslovil sejanje prepira v zakone, hujškanje sinov proti očetom, sester proti bratom, otrok proti staršem? Malo, malo verskega čuta ima oni, ki je pisal članek »Slov. Gosp.« Kajti kdor si upa tako drzno Boga za noreca imeti, ne veruje vanj in mu je ljudska vera v Boga le dobra politična molzna kravica. Kar se tiče končno pretepa na Pernovem, so ga izzvali in začeli klerikalni čuki; ako so bili za svojo nesramnost kaznovani si naj sami sebi pripisejo. Od nezrelih fantalinov, katerim dade duhovniki denar za pijačo in nalog za pretepe, se odraši in pametni ljudje ne bodo brez kazni dali dražiti. To velja za Savinsko dolino enkrat za vselej in naj potlej pišejo klerikalci kar hočejo. Mi pretepoz in surovosti ne iščemo in ne uganjamo, žaliti pa se tudi ne damo od nikogar. Škoda sasamo, da se pravi krivci, to je duhovniki, kadar je obračun, strahopetno in hinavsko poskrbijo.

Iz Celja. Klerikalni listi pišejo, da so krive neuspeha Rebekove kandidature celjske odvetniške pisarne. O kakih »neuspehih« te kandidature sicer ne bi bilo treba govoriti; v večini Rebekovih volilnih krajev so slovenski glasovi narasli. V Sp. Vižingi je zgubil g. Rebek 100 glasov; Nemci ga letos niso hoteli vsled pritiska iz Marnberga voliti. Ko je priredil g. Rebek v Sp. Vižingi shod, so nesli zanj in za slovensko stvar le liberalci kožo na prodaj. Duhovnikov ni bilo nobenega blizu. Pa tudi drugod niso ne klerikalci lajki ne duhovniki s prstom zganili za Rebeka. V Soboti ni dobil g. Rebek nobenega glasu; bil je v korespondenci s tamnoškim g. župnikom, ki mu je pisal, da je tam vse ljudstvo za Rebeka in da ni treba shoda. Na dan volitve pa ga niti sam ni šel voliti. V Celju je odpovedal g. dr. Benkovič skupnemu volilnemu odboru vsako sodelovanje; da, niti voliti ni prišel Rebeka, dasi je Rebekovo kandidato samo predlagal. Tudi naprednjaki smo bili zaposleni na volilni dan izven Celja, a voliti smo šli vsi, ker smo smatrali to za svojo sveto narodno dolžnost. Voliti ni v Celju tudi znani klerikalni sodnik. Celjski duhovniki so naravnost izjavili, da ne bodo v mestu ničesar storili za Rebeka, dasi bi nedvomno lahko precej storili. Na Rebekove shode ni prišel niti en klerikalec kot govornik; duhovniki še se shodov niti udeležiti niso upali, kakor se je to zgodilo pri Sv. Lovrencu nad Mariborom. V Vitanju sta pila, kakor nam nekdo ogročno piše, kaplan in župnik v Marekhlavem agitačnem lokalu pivo med tem ko so se drugi trudili, da bi kaj dosegli za Rebeka. V Vojniku se je čakalo z Rebekovim shodom tako dolgo, da je prišel novi župnik. A shoda se ni hotel udeležiti, češ, da se mu očita vmešavanje v politiko. V Arčici se je pa lahko peljal agitirat za dr. Benkoviča! Kar se je storilo za g. Rebeka, so storile »liberalne« odvetniške pisarne in najnavadnejši politični takt bi zahteval, da bi jih klerikalci zaradi svojih grehov ne napadali.

Vuzenica. Briško razočaranje in brezmejno iznenadenje je zavladalo

tukaj, ko se je zvedelo razmerje oddanih glasov. Razočarani so bili Slovenci, ki so računali po številu došlih volilcev najmanj na 100 svojih glasov, a združili samo 69 glasov na Rebeka. Vzroki tega navideznega nazadovanja od zadnjih državnoborskih volitev — tedaj je bilo oddanih za našega kandidata 108 glasov — so različni. Splošno je bila leda udeležba naših kmetov precej slaba, in sicer zato, ker se je ravno na dan volitve vršil v sosedni fari velik cerkveni shod, katerega se je udeležilo tudi mnogo vuzeniških faranov, večina priprostegega ljudstva se pač pri nas še ne zaveda prav svojih narodnih dolžnosti. — Žalibog pa se najde tudi nekaj uglednih kmetov, kateri se vkljub vednemu stiku z narodnimi krogi ne dajo prepričati, da je njih sveta dolžnost, vedno in povsod pokazati svojo ljubezen do slovenskega jezika, nasprotno raje slušajo na zadnjega nemškega razgrajajo ali hujškača, ter skušajo v svoji zaslepljenosti celo druge zavednejše in poštenejše moze zapeljati k narodnemu izdajstvu. Glejte, da se ne boste kesali enkrat kakor Judež Iskariot! Kajti Nemci so podobni hinavskim farizejem: v obraz se vam hlinijo, za hrbtom pa vas zasmehujejo, vas, ki smatrate vsako nemško besedo za besedo božjo. Če bi bil obstoj našega prepoznega slovenskega naroda odvisen od takih omahljivcev, potopil bi se kmalu v morju nemških nasilstev; toda usodi bodi zahvaljeno, da ta ljudska med klasjem narodne zavednosti popolnoma izgine! Vedno vstajajo znova odločni moze, na katere se narod v vsakem položaju lahko s ponosom zanaša. Za vzgled narodne gorečnosti naj bosta posebno vam mlajšem sledeča slučaj iz zadnjega volilnega boja: nek priprost, a spoštovanja vreden Slovenec pride na volišče pomotoma z nepravim legitimacijskim listom: seveda ga volilna komisija odkloni. Mož se brez obotavljanja obrne, zgine — ter se pokaže po preteku dveh ur zopet na volišču s svojo legitimacijo; niti za trenutek ga ni premotila misel, da ne bi bilo vredno, zavoljo enega glasu daljno hribovito pot potiti. Evo drug slučaj: nek sivolas starček pride neposredno pred zaključek na volišče; ni se ustiral triumfno, tudi za mladino napornega pota, zgolj iz ljubezni do matere Slovenije. Posnemajte te dve diki prihodnjiki tudi vi, ki se letos niste udeležili volilnega boja! Ne dajte se premotiti od sladkobesednih nemških sleparjev! — Pa ne samo sleparilo se je od nasprotne strani, temveč tudi teroriziralo z naravnost kaznivimi sredstvi. Neki Nemec je na primer zapovedal svojemu žagarju, ki je imel že glasovnico za drugi volilni okoliš, da naj gre po legitimacijski listek tudi k Vuzeniškemu občinskemu uradu; žagar je sam prostovoljno izjavil napram nekaterim osebam, da sploh ne bi prišel po listek, če ga k temu ne bi silil gospodar!! Nek drugi širokoustni Nemec je rekel nekemu delavcu: »Wenn Sie nicht den Marekhl wählen, werden Sie hinausfliegen!« Imena teh poštenjakovičev zamolčimo za danes, ker ne maramo škodovati ubogima delavcema. Če pa bojo še naprej dregali v sršenovo gneздо, naznanimo ta dva, s pričami podprta slučaj kratkoma! Državnemu pravdištvu in posledice si bodo gotovi »gospodje« sami pripisovali. Časi so potekli, ko ste počenjali v Vuzenici in okolici, kar se vam je zljubilo.

Pozor, slovenski turisti! Iz Celja nam pišejo: Minule dni je izšel Koledar Slov. Plan. Društva za l. 1911. Izdal in uredil ga je Franc Kocbek, nadučitelj v Gornjem gradu. Cena lično vezani knjižici je razmeroma jako nizka; znaša samo 1 K 50 v. Z veseljem so gotovo pozdravili vsi hribovlazi in prijatelji naših planin Kocbekov planinski koledar v drugi izdaji. Ako je ugajal lanski letnik, mora tem bolj ugajati letošnji. Ne le da je tipografsko izdelan neprimerno skrbneje, se je potrudil zanj izdajatelj in urednik Kocbek letos tako, da najde v njem vsak hribovlazec, popotnik ali izletnik vse, kar mu je treba vedeti glede tur, potovanj ali samo izletov po celem Slovenskem. Da samo kratko naštejemo vsebino: kalendarij od apr. 1912, dr. Demšarjeva praktična navodila za event. nesreče ali bolezni v planinah, vremensko napoved, znamenja v sili, statistika S. P. D. z vsemi podružnicami, seznam slovenskih in drugih planinskih koč po slovenskih planinah, seznam vodnikov S. P. D. in tarif, seznam slov. gostlin in hotelov po celem Slovenskem, kratek in točen opis Trsta z okolico. Nadalje je priložen koledarju vozni red za železnice in parnike. V koledarju najdemo tudi oris triglavskega pogorja in kot prilogo panoramo z Ojstrice, kakor jo je dala narediti Savinska podružnica S. P. D. Posebej je treba poudariti dvoje iz te vsebine: vestno sestavljen seznam vseh planinskih koč na Slovenskem in seznam narodnih gostlin. Eno in drugo je za vsakega sloven-

skega turista in popotnika enako važno. Seznama naših narodnih gostlin smo si želeli še dolgo, a nikdo se do g. Kocbeka ni lotil tega težavnega in — neahvalnega dela. Koledar je vreden, da si ga kupi vsak omikan Slovenec, saj znači prvi začetek praktične domoslovne literature na Slovenskem. G. uredniku Kocbeku bi ne bilo želeli, da bi imel pri svojem podjetju tudi letos kakor lani zgubo. Izdajo koledarja bi potem moral opustiti, kar bi pomenjalo občutno verz. Končam mesto vseh daljnih pohvalnih besed za g. Kocbeka: pišimo mu vsi v Gornji grad po Koledar S. P. D.!

Iz Maribora. Tudi iz naše škofijske palače je začel veti ostrejši veter. Neutemeljeno nasilstvo proti ubogemu vpokojenemu župniku Sattlerju v Celju in pa vzgled duševno, recimo, abnormalnega dr. Jegliča v Ljubljani, je dal škofu dr. Napotniku pogum. Ker bi se vendar še v naši škofiji lahko našel kak duhovnik, ki spoštuje poštenje in pravo vero višje ko volilno hujškanje in sleparijo, je naročil dr. M. Napotnik, kakor čujemo, vsem dekanom, da mu pošljejo konskripcijsko listo vseh politično nedelavnih duhovnikov. To bi kazalo, da slede Sattlerjevemu slučaju še drugi. Izvzeti so seveda tisti duhovniki, ki so nemskutarji. Saj če bi škof kaj proti tistim storil, bi tolkel sam sebe po zobeh. No, toliko rečemo, da se spravlja dr. Miha Napotnik na nevarna pota, na katerih bo užil malo veselja.

Iz Celja. (Nekaj o šolskih sestrah.) Prav neprijetno se je letos že parkrat opazalo, da so vlačile naše ljube šolske sestre tudi najmanjše otroke k »Črnemu volu« in tam prirejale »predstave«, čijih čisti dobicek je tekel v njihove blagajne, ali pa se je porabil v kak klerikalni namen. Jezi tudi revnejše slovenske meščane, da se je vpeljala za slovenske deklice iz mesta šolnina letnih 10 kron; na ta način se deklice direktno sili v nemško javno deklisko šolo, ki je brezplačna in zalibuje tudi mnogo boljše ko samostanska. Na dan volitve so pa šolske sestre poslane že do polodne deco domov. Ali veljajo za to glasovito šolo posebna določila, ali pa se je hotelo pomagati klerikalnim volilcem, da bi šli lažje volit? Javna dekliska šola za okolico je res že nujna potreba.

Iz Celja. Naša nemškonacionalna klika je proslavila ponovni sirovi napad na urednika Watzlaweka s tem, da ga je dala drugi dan, v soboto, po mestu nalepiti lepake, na katerih se je smešilo Watzlaweka. Tega to sicer nič ni bolelo, značilno pa je to postopanje za politično dostojnost in kulturno stopnjo klikovcev. Plakate so ponekod čuvali mestni policaji. Ti so jih morali — čudni so slučaji usode! — na povelje okrajnega glavarstva kot tiskovne oblasti z zidov strgti. Koristili si Nemci s tem svojim najnovejšim junaštvom niso prav nič.

Celje. Vpisovanje v I. razred c. kr. samost. n. slov. gimnazijskih razredov se bo vršilo 6. julija od 8. do 10. ure in 16. septembra od 8. do 10. ure pr. p. Po vpisovanju sledi takoj izpraševanje za sprejem.

Vodstvo.

Drobne novice. Iz Levca pri Zalcu nam poročajo: V petek popoldne je nenadoma izbruhnil ogenj v hlevih posestnika Franca Horvata. Domači so bili vsi na polju in tri kraje bi bile v hlevu zgorele, ako bi so sedje takoj ne pritekli in živino ne rešili. Gasilec iz Zalea in Arje vasi so bili takoj pri požaru in ohranili hišo Horvato in Celinskovo. Pri Celinku je že začel goreti kozolec, a so ga še rešili. Prišli so tudi gasilec iz Celja. Škoda je pecejšnja. — Iz P. šine pri Ormožu nam pišejo: Tukajšnji posestnik in mlinar, gosp. Alojzij Horvat je obhajal dne 17. junija svojo 70letnico v domačem krogu. Mož je ugleden gospodar in neomahljiv narodnjak. Še na mnoga leta! — Razpisano je mesto knjigovodje pri okrajni bolniški blagajni v Slov. Bistrici. — Začetek počitnic na ljudskih in meščanskih šolah. Ministrstvo za uk in bogočastje je na prošnjo graškega mestnega šolskega sveta, naj bi se velike počitnice na ljudskih in meščanskih šolah začele dne 8. julija, določilo, da se mora na vseh teh zavodih končati šolsko leto dne 15. julija. — Iz Spod. Poljskave. 16letni čevljarški učenec Janez Falez, rojen na Spod. Poljskavi, je petletno deklico Amalijo F. s Spod. Poljskave oskrnil in jo skušal umoriti. Nato je zbežal. — Povožil je na Tržaški cesti v Mariboru hlapec Janez Tepež 69letno ženo ključavničarja Bednarja. Zenska slabo sliši in ni čula Tepeža, ko ji je kričal, naj se umakne. Dobila je težke notranje poškodbe. Spravili so jo v bolnišnico.

Sokolsko slavlje v Rajhenburgu. Dne 29. junija popoldne slavi rajhenburški »Sokol« svoje ustanovno slavlje. Vsa ona bratska društva, ki še niso prijavila udeležbo, naj to takoj store. Na Petrovo vse v Rajhenburg!

Dijaški dom v Mariboru. Uvažuje veliko potrebo dobrih stanovanj za naše dijaštvo sklenili so gg. dr. Rosina, dr. Piuš in dr. Turnar ustanoviti društvo z imenom »Dijaški dom«, katero ima namen preskrbovati dijakom slovenske narodnosti, ki obiskujejo z dobrim uspehom v Mariboru ali bližnji okolici obstoječe gimnazijalne ali realne srednje šole, učiteljske ali katere strokovno, ljudsko šolo presegajoče, učilišče, potrebno stanovanje in drugo oskrbo ter domači pouk — vse to ali brezplačno ali pa za delno ali popolno plačilo. Dotična pravila so od c. kr. vlade že odobrena. Ustanovni občni zbor, na katerega se vabijo vsi rodoljubi, ki se za to zanimajo, vrši se bode 28. junija zvečer ob 8. uri v »Narodnem domu« v Mariboru.

Koroško.

Toča je pobila včeraj med groznim nalivom po vsej okolici ob Spitalu na Dravi.

Požar. V torek zvečer se je vnelo posestvo Ivana Schoberja, posestnika in župana pri Sv. Stefanu. Pogorelo je obsežno gospodarsko poslopje z vsemi stroji in krmilom. Škoda znaša 20.000 K. Zavarovan je bil za 11.300 K. Vzrok ognja je še neznan.

Najdena utopljena. Dne 10. junija so našli pri Sv. Janezu v Rožni dolini ob Dravskem obrežju naplavljeno utopljeno mlado deklico. Sumili so, da mora biti Ida Preisingerjeva, ki je dne 4. majnika padla v Beljaku med igro v naraslo Dravo in je še niso našli. Poklicali so starše, ki so spoznali utopjenko, le še po nianh in obleki za svojo hčer.

Slabo plačana gostoljubnost. Na praznik zvečer se je seznanil v neki gostilni v Beljaku neki gospod z mladim, sicer priljudnim dečkom, ki ga pa preje ni poznal. Prijazen gost je dečka, ki mu je ugaljal, pogostil z vinom in večerjo. Imela sta se dobro. Ko sta se naveličala ene gostilne, povabi gostitelj fanta pokušati še drugam vinca. In šla sta, bila je že tema. Na cesti je priklopila fantova hvalčevost tako visoko, da je cenjenega gostitelja tesno objel. Pri tem pa mu je zdrsnila roka nehoti v žep, in ko je začutil v njem denarnico, jo je pograbil, privil možakarja še enkrat na-se in pobegnul. V denarnici je bilo okoli 15 K drobiza.

Primorsko.

Vitihotapljanje grških starin. Na Grškem je postavno prepovedano izvažati iz dežele zgodovinske umetnine. Pred par dnevi je prišel iz Grške v Trst zaboj, na katerem je bilo uradno označeno, da vsebuje cvetlice in dišee korenine. Ker pa se je zdel carinskim uradnikom zaboj pretežak, so ga odprli in našli v njem dragocen starinski kip. Oddali so ga grškim uradom, ki ga pošljejo nazaj od koder je prišel.

Strela je vdarila v grad Miramar v noči od srede na četrtek ter poškodovala streho nad prestolno dvorano. Del strehe je odnesel nato vihar v morje. Škoda znaša 1000 kron.

V vodo so spustili v pristanišču v Trzinu v petek popoldne nov tovarniški parnik »Tergetea«. Parnik je 375 čevljev dolg, 49,3 čevljev širok in 27-10 čevljev globok. Ima 2500 konjskih sil in vozi popolnoma obložen 11 morskih milj na uro.

Samomor. V Pulju se je 13. t. m. ustrelil 26letni c. kr. finančni paznik Andrej Ferleš iz St. Jurja ob južni železnici na Štajerskem. Na mesto nesreče je bila poslana komisija in zdravnik je potrdil, da si je pokojnik v hipni blaznosti končal življenje. Pokojnikov oče je brzojavno prosil, naj se sina cerkveno pokoplje. Pokojnikova predpostavljena finančni komisar Krenn in oddelkovodja finančni nadpreglednik Čretnik sta šla v župnišče in prosila dotičnega duhovnika za cerkveni pogreb. A glej: ta »božji namestnik« ju je nahrulil rekoč: Ali si upa zdravnik pričati Jezusu Kristusu, da se je Ferleš v blaznosti ustrelil? Pokojnika smo spremili brez duhovnika k zadnjemu počitku ob veliki udeležbi tovarišev in znancev in na poziv prisotnega g. finančnega komisarja Krenna molili očenaša za pokojnikovo dušo. Lahko bi našli celo vrsto slučajev samomora pri vojni mornarici in tudi drugih, v katerih je bil samomorilec cerkveno pokopan. Ali imajo za mornarico in za dostojanstvenike drugega boga, kakor za c. kr. finančno stražo? Ali pa je bilo premalo denarja na razpolago in je od visokosti plačila odvisno, če se komu cerkveni pogreb dovoli?

Ponesrečena jadernica. Iz Reke poročajo, da je videl neki ribič približno v višini Velinja razbito veliko jadernico. Ker se ji radi velikega valovanja ni mogel približati, ni mogel določiti niti narodnosti, niti ni mogel videti na njej ljudi. Sumijo, da je jadernico zanesel in polomil orkan, ko

se je bližala ravno takrat tržaški luki.

Skrajna podivjanost pobesnelih klerikalcev. V noči od 14. na 15. t. m. so pobesneli dornberški klerikalci kakor poroča »Edinost« od 18. junija, podrlji ograjo, ki jo je napravil Sokol v Dornbergu, kjer se je vršil v nedeljo 18. t. m. sokolski zlet. Dalje so ravno isti storilci postavili na tir vipavske železnice in sicer ravno na mostu čez Vipavo debelo desko, ki bi bila lahko povzročila velikansko nesrečo, vrgla vlak iz tira, odkoder bi bil padel čez most v deročo vodo. K sreči so desko pred prihodom vlaka opazili in še pravočasno odstranili. Ljudje, ki so kaj takega možni, niso vredni človeške družbe. Take propalice imate na vesti vi brezobzirni katoliški ljudski ščovalci, ki sežete prepričani, kadar vas pokliče na odgovor ljudstvo, ko se bo enkrat izpametovalo in se otreslo vašega za vas in zanje sramotnega jarma.

Iz strahu pred kaznjivo je hotel pobegniti na Laško Alfons Pitamic, ki služi pri 3. stotnji 20. lovskega bataljona pri Sv. Luciji. Izostal je namreč v petek ponoči izven vojašnice. Do Čiginja ga je pripeljal z lepo neki finančni prglednik kamor je prišla na skrivnem pozvana vojaška straža iz Volč in ga odvedla k Sv. Luciji.

Iz preiskovalnega zapora so izpustili v Gorici gđ. Pavlo H., ki je bila zaprta, ker je podtaknila v cerkvi Mar. Immaculate v Gorici mrtvega novorojenčka. Dokazalo se je, da je bila nedolžna. Sodni zdravniki so konstatirali, da je bil otrok rojen tri tedne prej, prišel na svet mrtev, ali umrl gotovo takoj po porodu, ko je bila mati še nezavestna.

Toča in povodenj. V sredo je nastala velika povodenj v Zapadnih Brdih na Goriškem. Napravila je posestnikom ogromno škodo. Vrhutega je začela padati še gosta toča in uničila skoro polovico pridelkov. Najbolj so prizadeti kraji: Nablo, Hruševje, Šlorence, Barbana in Lože.

Iz finančne službe. Provisorčni finančni koncipist dr. F. Zenaro je imenovan za definitivnega koncipista v X. činovnem razredu in prov. blag. asistenta G. Rinaldi za definitivnega blag. asistenta v IX. činovnem razredu.

Orkan v tržaški luki in okolici. Cesar je daroval za sorodnike ponesrečenec povodom orkana in za poškodovance v Trstu 10.000 K. — Dalje je darovala ponesrečenecm tržaška trgovska in obrtna zbornica 3000 kron, avstrijsko plovno društvo pa je brzojavno nakazalo za sorodnike ponesrečenih mornarjev 2000 K, za pilote in one, ki so se udeležili rešilne akcije 1000 K ter 500 K stražnikom, ki so rešilec pomagali. — Razni darovalci pa so izročili magistratu v soboto 2873 K za ponesrečence. — V soboto so dvignili s tremi dvigali parnik »Andromeda« in ga vlekli k ljudskemu kopalšču pri svetilniku. Tam ga bodo z vodnimi sesalkami izpraznili in popravili toliko, da ga lahko odpeljejo v ladjedelnico. Parnik se ceni na 50.000 K. — Pomorski uradi se pečajo z raznimi pomiri napravami v luki, ki naj pospešijo rešilno akcijo v slučaju podobne katastrofe. Govori se, da nameravajo napraviti v luki veliko, daleč vidno znamenje, ki bo v zvezi z vremensko opazovalnico in označilo vsako nevarno vremensko izpremembo. Bržkone bo za to služila podnevi velika kričeča pobarvana plošča, ponoči pa močna svetilka iste barve. Kadar se bodo pokazalo to znamenje, bodo morali vsi organi, ki so v službi, odrediti in pripraviti vse potrebno, s čimur se da preprečiti in odstraniti nevarnost. Pristaniško poveljništvo je cenilo približno škodo na raznih ladjah na 700.000 K. Vendar pa bo ta vsota prenizka, ker se še gotovo niso zglašili vsi lastniki razbitih in pokvarjenih ladij, in ker se jih mora nekaj še dvigniti. Škoda v pristanišču pa se ceni na 200.000 K, kar pa še tudi ni natanko, ker je voda še vedno precej visoka in se škoda na objektih pod vodo ne more ceniti.

Razpisana nagrada. Tržaški magistrat je razpisal nagrado v znesku 1260 K za kratek zgodovinski ali statistični popis Trsta. Nagrada se določi, če bode le mogoče 29. novembra 1. 1912.

Ker je ni hotel poročiti je ukradla razjarjena dekla Ana Prešan iz Trsta svojemu ljubimcu, nekemu mornarju, 40 K.

Poboj radi volitev. V soboto so prepeljali v tržaško bolnišnico 18letnega Ivana Abrama iz Kobljeglave. Imel je težko rano v spodnjem delu telesa, kojo mu je zadal njegov tovariš, s katerim sta se sprla radi izida volitev.

Veledajda v Trstu. V soboto je izvršilo tržaško državno pravdnništvo hišno preiskavo v uradništvu in upravnishtvu anarhističnega lista »L' Aurora« in v stanovanju urednika J. Chicco. Proti izdajateljem tega lista je uvedlo državno pravdnništvo preiskavo radi veleizdaje.

V kavarni okraden. Kurjač Ivan, Ovetanovič je igral v petek zvečer v kavarni »Flora« v Trstu biljard. Na stenskem obešalniku je imel površnik in v njem listino s 120 K. Ko je hotel oditi, je pogrešil listino. — Ukradli so mu trije postopači, izmed katerih enega, in sicer nekega Kariža, so že vjeli.

Umrli je v Trstu vrl slovenski narodni delavec Avgust Demel, ki je bil priden član in pevec pevskega društva »Kolo«.

Rešila sta se častnik in vojak parnika »Aristeso«, ki so jih pogrešali od zadnje nesreče v tržaški luki.

Junaški dalmatinski mornar. Ante Lučev iz Veleluke pri Šibeniku je čuvaj na valolomu podjetja »Adriatica«. Mož je oni večer začel vihar in šel takoj iz svojega stanovanja. Ko je zaslišal klice na pomoč, je hitel po valolomu ter še pravočasno rešil kapitana in 6 mornarjev laške jadrnice »Avvocato Bertuccio« in enega mornarja jadrnice »Evangelistria«. Rešitev je bila silno težavna in je bil moč neprestano v smrtni nevarnosti. Rešitelj je oženjen in ima otroke. Prodajal je tudi mornarjem mrzla jedila in pijačo v baraki na valolomu. Vihar mu je to barako odnesel z vso zalogo. Škoda znaša okroglo 400 kron, kar je tvorilo celo premoženje junaškega rešitelja.

Volilci!

ki ste v resnici napredni in svobodnomislalni, ki smatrate klerikalizem za največje zlo, v boj, v agitacijo za naprednega kandidata

DR. VLADIMIRJA RAVNIHARJA.

Dnevne vesti.

Dr. Ravnihar ne bo imel nikjer zaslombe? V soboto je dr. Krek na shodu pri Marenčetu med drugim svojim backom tudi zatrjeval, da ne bo imel dr. Ravnihar v državnem zboru na Dunaju nikjer zaslombe. Kaj takšnega lahko dr. Krek pripoveduje res samo svojim backom, zakaj vsakdo drugi ve, da bo imel dr. Ravnihar v parlamentu takšno zaslombo, da bo desetkrat odtehtala to, če bi za njim stali vsi Šustersičevi pristaši. Dr. Ravnihar je povedal že na svojem volilnem shodu v Mestnem domu, kje bo iskal opore in zaslombe — rekel je, da bo vstopil v jugoslovanski klub, v slučaju pa, da bi tega kluba ne bilo, da se bo pridružil velikemu češkemu narodnemu klubu. Sedaj pa vprašamo: Ali bo dr. Ravnihar res osamljen v državnem zboru? Res je sicer, da ne bo imel za sabo dr. Kreka, dr. Šustersiča in njihovih kimovcev, imel pa bo pomoč, oporo in zaslombo pri hrvaških poslancih iz Istre in Dalmacije in pri močnem češkem narodnem klubu. Ta zaslomba pa izda stokrat toliko, kakor če bi imel dr. Ravnihar za sabo vse klerikalce z dr. Šustersičem na čelu. A še eno je, kar je treba uvaževati. Zavezniki naših klerikalcev — nemški krščanski socialci so poraženi in v bodoče ne bodo imeli več tistega vpliva pri vladi, kakor dosedaj. V vladnih palačah na Dunaju bo jel pihati drug veter in nič več ne bo tamkaj našel Šustersič tiste podpore, kot jo je dobival do sedaj. In čisto lahko se zgodi, da bodo osamljeni na Dunaju dr. Šustersič in njegovi jogri in da se bo tudi to pot izpolnil tisti pogovor, ki pravi: »Kdor drugim jamo koplje, pade sam vanjo!«

Dragoceno priznanje. V sobotnem »Slovenec« čitamo, da je dr. Krek izustil te-le besede: »Kar bo dr. Ravnihar izkušal doseči osebno za svoje somišljenike, bo naša reč, da bomo izkušali vse podreti, kar je samobesni umljivo.« To je dragoceno priznanje, ki ga je treba posebno zabeležiti. Iz teh Krekovih besed je razvidno, kdo je tisti, ki povzroča, da se v Ljubljani na vsi črti germanizuje in pošilja k nam na Kranjsko nemške uradnike. Nihče drugi kakor klerikalci! Vsakomur je znano, koliko se je prejšnji poslanec Hribar trudil, da bi se na Kranjskem postavili na odličnih mestih uradniki domačini. Slovenci. Vkljub njegovemu trudu pa je vlada imenovala na prva uradniška mesta v deželi same Nemce. In kdo je to zakrivil? Kakor Krek sam priznava, — klerikalci! Tako so klerikalci postopali do sedaj in tako hočejo postopati, tako zatrjuje dr. Krek, tudi v naprej. Dobro, da to vemo. Če bo torej vlada tudi v bodoče imenovala v naši deželi za uradnike Nemce, bomo vsaj lahko s prstom pokazali na tiste, ki nas osrečujejo z nemškim uradništvom, — na klerikalce. Dr. Krek, vaš bledetavost je za nas zlata vredna in iz nje bomo v bodoče lahko kovali imeniten političen kapital.

Somišljeniki, jutri vsi na volišče! Jutri je zgodovinski dan za Avstrijo. Napredni volilci bodo stopali na volišče, da z glas ico v roki

stro klerikalno gospodstvo, ki je v zadnjih letih držalo v okovih vso državo. Na Dunaju bodo jutri vrgli ob tla klerikalnega zmaja. Cesarski Dunaj bodo odslej po pretežni večini zastopali svobodnomislalni poslanci. Ljubljana je doslej imela vselej napredne poslance — tudi v časih, ko so druga mesta volila klerikalno. In ta mesta so se sedaj otresla klerikalnega jarma. Ali naj sedaj Ljubljana klone, ali naj se Ljubljana sedaj, ko so se drugodi osvobodili klerikalnih okov, poda pod klerikalni nož? Nikdar in nikoli, ker bi s tem pljunila na vso svojo svetlo preteklost ter se s tem osramotila ne samo pred vsem slovenskim narodom, marveč tudi pred vso avstrijsko javnostjo! Zato naprednjaki na noge! Jutri vsi na volišče in v boj za naprednega kandidata, ki je dr. Vladimir Ravnihar, odvetnik v Ljubljani.

Dr. Gregorič se ponesrečil. — Težke poškodbe. Za včeraj popoldne so klerikalci sklenili po Barju prirediti več shodov. Glavni shod naj bi bil pri Vidmarju (Mokarju) nasproti šole. Ta shod je bil sklican na tretjo uro. Ko so naprednjaki zvedeli za to, prišli so pred klerikalce k Vidmarju in zasedli vse prostore v gostilni in na vrtu. Ko je došel dr. Dolšak do Vidmarja in videl neugoden položaj za sejanje klerikalne ljublike, jel je še bolj nervozno migati s svojimi petnajstimi brki kot sicer ter odšel klavernih korakov proti Črni vasi k Jevcu. Tam se je bralo-končno trinajst nesrečna številka! — Klerikalcev z dr. Gregoričem in Kregarjem skupaj. Ko sta se ta dva peljala mimo Vidmarja, bila sta oglašujoče izžvižgana, vmes so se pa čuli klici: »V lepi družbi se vozi dr. Gregorič. Pa ne da bi mu Kregar za terek dal poduk o manipulaciji z glasovnicami na način, da se pride potem pod obtožbo državnega pravdnika!« Naprednjaki so čakali pri Vidmarju klerikalcev, a ni jih bilo. Čakali so do četrta na štiri, a vse zastoj. Dr. Lavš je nato kot predsednik »Gospodarskega naprednega društva za šentjakijski okraj« otvoril shod, na katerem so govorili narodno-napredni govorniki g. Vizjak, Bole, Črnagaj in socijalni demokrat g. Kocmur. Vsi so ostro bičali klerikalce kot hinavce in nasilnike, ki izrabljajo ljudsko nevednost za napolnjevanje svoje nikdar prazne malhe. Shod je trajal dve uri. Klerikalci so pošiljali nekega človeka opazovati situacijo, a vselej je moral ta oditi s kislim obrazom in brezupom v sreu. Zato so jo klerikalci, t. j. dr. Gregorič, dr. Dolšak in Kregar — prelepa triperesna detelja! — odkurili k Ovnu na Illovo, kjer so hoteli imeti drug shod. Tu jih je pa čakalo drugo presenečenje. Napredni Illovanci so zasedli sobo — je privatna hiša — in ko je jel dr. Gregorič govoriti, bili so vsi tihi, nobeden ni črnil besede. Dr. Gregorič je govoril dalje, a nihče se ni gnil. Kakor dr. Gregorič razburi, če mu kdo ugovarja, ravno tako je postal zdaj ves nervozen, da se je po par starih vsedel, na kar jo je omenjena čedna detelja odkurila proti Ljubljani. Dvojni polom pa še ni izmodril klerikalcev. Tretjo srečo so hoteli poskusiti pri Ribiču ob Dolenskem mostu, kjer se hočejo na vsak način utaboriti. Ko so enega naših brez povoda postavili na cesto, prišlo je več naprednjakov in klerikalce je postalo strah, da s shodom spet ni bilo nič. Še bolj žalostno in potrt se je vrnil dr. Gregorič v slavni družbi v mesto ter menda enkrat za vselej uvidel, da na Barju ne bo ozelenela njegova pšenica, ki je vsa snetajava. Barjani so se pa včeraj opravičeno izpraševali: Zakaj nas klerikalci poznajo samo pred volitvami, kadar nas pa zadene kaka nesreča, pa ni nikdar nikogar blizu? — Dr. Gregorič se je včeraj res hudo ponesrečil in dobil tako težke poškodbe, da bo hotel na njih vsaj tri tedne torek toliko, kot je potrebno, da je človek težko poškodovan.

Imeniten klerikalni shod je sklical »Slovenec« k Anžiču, pod pretvezo, da gre za razširjenje ceste, kar pa je bila samo farbarija, da bi dobil dr. Pogoreto več poslušalcev. Na shod so prišli samo naslednji klerikalni pristaši: kolar Anžič izpod Golovca, Goršič, Leve in Porenta in ko je prišel dični kandidat, ga je pozdravil samo Porenta, drugi pa se za njega niso zmenili. Gospod kandidat so sedli med svoje može in čakali, kar naenkrat pa se jim je zazdelo, da bo premalo klerikalnih pristašev, zato so se g. kandidat kar na lepem — spomnili, — da je bil shod napovedan ob pol 9. in ob pol 8. zvečer, so dali obrtni voz in so se odpeljali nazaj v Ljubljano, zagotavljajoč, da pridejo čez eno uro nazaj med svoje ljube volilce. Počasi se je začelo prazniti pri Anžiču, odhajali so možje volilci, med njimi tudi oficijal Možina, napredni volilci pa so čakali, da pride dr. Pogoreto nazaj. Slednjič jim pa je vendar zmanjkalo potrpljenja, stopili so h klerikalnemu prvaku Ceglariču ter se lepo poslovili od njega. Ceglarič je podal vsakemu izmed njih roko, nekaj pa ga je vendar bolelo; ko so naprednjaki izvečine že odšli, je dal duška svojim srčnim bolečinam: »Pri moj' duš', — Hvaljen bod' Jezus Kristus pa ni nobeden rek'el. Kakor znano, je bil kolarški mešter Fran Anžič pripeljal k Marenčetu v petek Macedonice, v soboto pa jih ni mogel zvabiti k Anžiču, ki so dobili v soboto denar in so vedeli za boljše uporabo tega denarja, kakor pa da bi ga zapravljali na klerikalnem shodu.

Jutrišnja ožja volitev v ljubljanski Nemci. Na pičlo obiskanim volilnem shodu volilcev v kazini se je bila za ljubljanske Nemce izdala parola, naj pri jutrišnji ožji volitvi oddajo bele glasovnice. To pa naj nikogar ne premoti. Ker je zakonito uveljavljena volilna dolžnost, se bodo Nemci udeležili ožje volitve polnoštevilno in da ne bodo oddali samo praznih glasovnic, je pač ob sebi umljivo. Računati je treba s tem, da bo ogromna večina nemških volilcev glasovala za dr. Gregoriča.

K ožji volitvi. »Grazar Tagblatt« poroča, da bodo ljubljanski Nemci pri jutrišnji volitvi oddali prazne glasovnice. Današnja »Zarja«, glasilo socialno demokratske stranke, pa priobčuje članek »Ožja volitev v Ljubljani«, v katerem priporoča svojim pristašem, naj pri jutrišnji volitvi volijo naprednega kandidata dr. Vladimira Ravniharja.

Značilno postopanje deželne vlade. V soboto je izdala narodno-napredna stranka volilne lepake za svojega kandidata dr. Ravniharja. Na teh lepakah je bil tiskan tudi ta-le stavek: »Od Vaše odločnosti in samozvesti je odvisno, naj li ostane Ljubljana še v naprej bela ali pa naj pade v roke največjih sovražnikov ljubljanskega mesta.« Plakati niso bili konfiscirani, vendar pa jih vlada ni dovolila plakirati drugače, kakor da se besede »največjih sovražnikov ljubljanskega mesta« izbrišejo in prelepijo z besedama »naših nasprotnikov«. Ne pišemo nobene kritike, v vsi ponižnosti pa vprašamo gospode v vladni palači, če morda živimo v — Abderi!

Ožja volitev v ptujsko-ormoškem okraju. Ker je vodstvo nemško-turske »Štajerčeve« stranke izdalo parolo, da naj njeni pristaši volijo klerikalnega kandidata Breščiča, je toliko kakor gotovo, da bo v ptujsko-ormoškem okraju izvoljen proti senatnemu predsedniku dr. Ploju klerikalce Breščič. O tej volitvi bomo še govorili.

Ljubljanski Čeh — klerikalci! Tudi med našimi napredno mislečimi in narodno čutečimi Čehi se je pojavila — garjeva ovca! — Neki v ljubljanski bolnišnici nastavljeni zdravnik, doktor vsega zdrav., rodom Čeh ter, kakor sam zatrjuje »zaveden Čehoslovane«, se je dal zapeljati od nekega srboritega bolnišničnega uslužbenca, da je volil klerikalne stranke kandidata. Vsaj pa je bil to tudi prizor za bogove, ko je odpeljala prostorna kočija klerikalnega volilnega odbora mladega doktorja, sedečega poleg agitatorja uslužbenca iz deželne bolnice! — V Ljubljani živimo Čehom, ki so vedno pokazali velike simpatije napram naprednemu meščanstvu naše še vedno čisto bele Ljubljane — priporočamo posebni Pozor nasproti temu »črnemu« rodaku. Upamo pa zanesljivo, da je in ostane ta »vzorslovane« edinec svojega kova med našimi vrliimi Čehi! — Da so tudi sestre — usmiljenke v večjo čast božjo strahovale svoje precej številne uslužbenice in jih gnale v boj za klerikalnega kandidata — je samo ob sebi umevano, je pa po določenih paragrafi volilnega zakona — strogo, prepovedano in kaznjivo, ker tako postopanje ovira samostojno in prosto voljo pri izvrševanju tako imenitnega dela svobodnega avstrijskega državljana. — Sicer so pa tudi razmere v bolnišnici tako izredno nezdre, da se celo bolnikom, borečim se z življenjem, ne prizanaša.

Zdravnikova žena ordinira za moža. Lepe razmere so nastale in prav idilično je, kar čujemo o dr. Zajcu. Gosp. doktor morajo seveda agitirati, doma pa ordinira njegova žena za bolniško blagajno. To svojo trditve lahko dokazemo vsak hip in dr. Zajcu ne preostaja prav noben izgovor. Tako daleč tedaj smo že prišli, da opravlja zdravnikova žena posle svojega moža. Kaj poreče k temu zdravstveni svet in kazenski zakonik? To so razmere, kakršnih drugod ni mogoče najti. Sicer pa najnovejši zdravnici v Ljubljani ne odrekamo zmognosti, saj je imela doma dosti prilike študirati živalsko anatomijo. Morda so njena zdravila tudi bolj nedolžna kakor zdravila, ki jih zapiše njen mož, vendar pa se nam ne zdi popolnoma pravilno, da bagatelizira zdravnik svoj posel tako in da diskreditira na ta način vse zdravilstvo, saj vendar ni služba železnika taka, kakršna je služba železnika čuvaja, za katerega sme opravljati tudi žena njegove posle.

Zabret se hoče voziti v kočiji. Namesto, da bi župnik Zabret ozna-

rjeval besedo božjo na prižnici, mu je visoka politika zmešala vse možgane. Kakor smo že poročali, je župnik Brenc na binkoštno nedeljo pozabil brati sv. evangelij in župnik Zabret se je izrazil, da morajo priti ponj s kočijo ali kolesjem, kadar potrebuje bolnik zadnjo popotnico, lojterski voz namreč ni za njega dovolj dober. To pa je ravno toliko, kakor da bi bil rekel, da iz Stanežic ne smejo priti po njega z zapravljenecem, če tudi ima vžmeti, ker je to za g. župnika pregmeju, da bi pa župnik prinesel peš zadnjo popotnico, na to niti misli ni, ker bi zmanjkalo časa za agitacijo. Taki so naši politikujoči duhovniki! Zjutraj molijo v cerkvi kakor farizeji, popoldan ob nedeljah pa gonijo ljudi iz cerkve na shode, kakršnen je bil Šustersičev shod v Šiški. Lepo je seveda sedeti dr. Šustersiču na poslanskem stolčku in premišljevati o hrastovih vejicah, vendar pa zdaj gospod desetnik klerikalne čete ne more biti vesel svoje junaške zmage. Kar tako naprej, Zabret! Vaše postopanje se popolnoma vjema s Kristusovim naukom, ki je brez dvoma rekel: »Pojdite in agitirajte za dr. Šustersiča, če bo pa potreboval bolnik svetega tolažila za večnost, pa se vozite v kočijah!«

Škof Jeglič, politični mešetar. Piše se nam iz Zagorja ob Savi: Dne 16. t. m. nas je zopet posetil »prezvišeni«. Nebo se je solzilo, ko je stopil na zagorska tla. Narava sama je znala, da mora ta »mož« po »božji« postavi, škof kranjskih Slovencev, imeti gotove namene, če pride dva dni prej k nam kot je birma napovedana. In res, vrgel je v kot svojo krivo škofovsko palico in hajd mešetarit za bodoče občinske volitve. Naradil je namreč vizito ravnatelju trboveljske premogokopne družbe, gospodu Panerju. — Kaj se je tam mešetarilo, to bodo prihodnje občinske volitve pokazale. — Državno-zbornske volitve so dovolj jasno pokazale, da je zagorska dolina svobodomiselna, kajti ako klerikaleci pri volilni dolžnosti komaj 12% glasov dobi, je to pač hud udarec za nje. Kakor se čuje izza kulis klerikalnega tabora, računajo klerikaleci čisto gotovo pri občinskih volitvah z zmago v I. razredu (?), v II. razredu naj jim pa priskoči na pomoč rudnik. In v to svrhu je šel naš »prebogi« knez in škof mešetariti. — Napredni življenjski zagorski — mar bode pustil, da se bode morda po zaslugi Jegličevi vtihotopil klerikalizem v zagorski občinski zastop? — 88% volilcev ne sme nikdar dopustiti, da bi le en sam klerikalec bil v občinskem odboru. In danes povemo merodajnim osebam, da pretežna večina nas volilcev ni za kompromis s klerikaleci, kajti Zagorje ni več v nevarnosti, da bi se potujčilo, to nam priča novi volilni občinski red. Rok ne križem držati, ampak ramo ob rami pojdemo v boj, da razbijemo škofove spletke. — Danes po birni se je škof odpeljal in zopet je narava pričala, da je moral škof mnogo zla zapustiti, kajti grozovit vihar je razsajal, ko je našo prelepo zagorsko dolino zapuščal naš vladika vseh »vernih« katoličanov.

Državnozbornske volitve v Idriji je izpadla za narodnonapredno stranko skrajno neugodno. Pri zadnji volitvi je prejel narodnonapredni kandidat Gruden 334 glasov, pri letošnji volitvi pa Sicherl le 201 glas, stranka je torej nazadovala za 130 glasov, ki si je skoraj vse pridobila socialnodemokratska stranka. Temu je največ kriva nezadostna disciplina v stranki, veliko jih je takih, ki v sled nesimpatij strankinega vodstva glasujejo raje z drugo napredno stranko, ti ne razločujejo oseb od stvari. Ne pomislijo, da je bilo vodstvo izvoljeno od večine, kateri se mora manjšina ukloniti, poslednja pa lahko dela na to, da se razmerje v stranki spremeni, a ne stranko pri prvi priliki zapusti. Nazadovanje glasov je dalje povzročilo, da se proti socialnodemokratski stranki sploh ni agitiralo, ker se je vodilo boj le proti klerikalnem, a se proti tem je nezadostna agitacija malo opravila. Napredna mladina se agitacije sploh ni udeležila, temu nasproti razpolagajo klerikaleci z dobro vzgojenimi mladimi agitatorji, ki se ne strašijo ne truda ne časa. Seveda igra pri njih denar glavno in največjo vlogo. Slabo je vplivalo, da se kandidat ni potrudil v Idrijo, kjer bi z lahkoto ovrgel proti njemu širjene govorice v železniškem vprašanju. Toda inteligentni volilci mora kaj takega oprostiti, če pomisli razsežnost volilnega okraja, kjer je toliko krajev bolj potrebnih, da se kandidat predstavi svojim volilcem. Tudi se ne more zahtevati od kandidata, da bi v sled agitacije le preveč zanebral svoj poklic. Klerikaleci se naprednega nazadovanja nikakor ne morejo veseliti, saj oni niso najbrže niti enega narodnega glasu pridobili, od zadnjic so napredovali za cele štiri glasove. Sicer pa se je idrijski okraj v celoti še vedno dobro držal proti klerikalnem, ki so ostali v manjšini za nad 100 glasov. Ta raz-

lika bi bila še mnogo večja, da ni duhovski terorizem z vsemi sredstvi ropal na dan volitve napredne glasove. O tem se nam zlasti iz Žirov poroča naravnost neverjetne stvari. Nasproti duhovniškemu terorizmu so naši volilci vse preveč popustljivi. Po toči ne pomaga zvoniti. Duhovniku, ki z nepostavnimi sredstvi agitira, naj bi se takoj to preprečilo, ne pa mu pustilo popolnoma proste roke. Zakon v varstvo volilne svobode je za vse enak. Somišljen. ne opusti sedaj po volitvah dela med ljudstvom za napredno stvar, da pri prihodnjih volitvah pokaže ravno idrijski okraj še izrazitejše svoje napredno lice.

Amerika — visoka šola za Slovence! »Ne v Ameriko!« se glasi geslo raznih naših listov in to je ali bi bilo popolnoma pravilno pod pogojem, da ima naš mali človek ali pridni delavec zadostnega in dobro plačanega dela. Ker se pa je samo leta 1909 iz Avstro-Ogrske izselilo pri 275.000 naših ljudi v objubljenem deželu — Ameriko, je to nepobiten dokaz, da dotični izselenci, osobito Slovaci, Hrvatje in Srbi ne dobe doma zadovoljivega posla. Iz narodnega stališča je to preseljenje, posebno če je stalno t. j. da se dotičniki ne vrnejo več, obžalovanja vredno. — Omi naši Dolenjci pa, ki so se s precejšnjim premoženjem zopet vrnili v staro domovino z vse drugačnim svetovnim naziranjem, oni so bili na visoki ameriški šoli trdnega neizprosnega mišljenja. To so dokazale številke pri zadnjih volitvah na Dolenjskem. Tukaj svetovna in politično zrela narodna obrazba, na Gorenjskem pa naziranje, kakršno se ponuja — z vaškega zvonika ali bolje rečeno raz sleme lepega farnega poslopja.

Zakaj je dobil Jare v Novem mestu več glasov nego prej. Med naprednjaki v tem okraju životari neprimerna mlačnost in ozkostičnost. Velika večina njih, ki se tolečejo po prsih in vpijejo: »Mi smo naprednjaki« in ki se jim mora dati izpričevalo, da so inteligentni, so rekli, da Majerleta ne bodo volili, ker ni domačin, temveč raje Jare, ker je domačin. Ko je klerikalna stranka delala volilni zakon in volilno geometrijo, je pač prav dobro poznala te napredne filistre. Sklopila je skupaj Novo mesto, Metliko in Črnomelj. Vedela je, da bodo vpili Belokranjci, da ne volijo nikogar iz Novomeškega okraja, ker ni tam domačin in da Novomeščani ali Cigorjanci ne bodo volili nobenega Belokranjca, ker ni — domačin. Žalostno je, da bi se morali pravzaprav naši naprednjaki učiti discipline pri klerikalcih, ki ne povprašajo, če je domačin ali ne, marveč če ga priporoča stranka. Če bi res obveljal princip, da naj bi se volilo le domačina, bi morali Cigorjanci voliti Jare, ker je Novomeščan, Belokranjci pa Majerleta, ker je Belokranjec. Vendar je dobil Jare v Beli Krajini kot ne-domačin mnogo glasov in noben klerikalec se ni izpodbijal nad tem, da ni Jare domačin. Drugi vzrok, da je dobil Jare toliko glasov, je ta, ker so mu jih dali skoraj vsi pisarniški uradniki. Nek tujakšnji oficijal je šel namreč na Jarčev shod moledovati, da bi se uradnikom zvišala plača. Ne vemo, ali ga je pisarniški uradništvo v to pooblastilo ali ne, to pa vemo, da je obljubil v imenu uradništva, da ga bodo volili. Jare je namreč obljubil tudi, da bo gledal na to, da pride Novo mesto v IV. razred aktivitetnih doklad. Gledal bo že, gledal, izposloval pa tega ne bo, ker ne more in tudi — ne sme. — Ti glasovi so torej samo začasni, ker jih pri prihodnjih volitvah gotovo ne dobi več, ker obljube držati ne bo mogel. Pri prihodnjih volitvah bo uradniške glasove lahko na prste preštel. Edini davčni asistent Mejak bo morda policaja špilal kakor pri sedanjem Jarčevem shodu v Novem mestu, ki se je vršil pri zaprtih durih in so imeli pristop le osebno vabljene osebe. Mejak je v družbi knjigoveza in tudi od naprednjakov podpiranega »fotograf« Seiferta stražil pred vrati, da niso mogli nepoklicani v zborovalnico. Vprašamo slavno vlado, če se strinja s častjo c. kr. davčnega asistenta, da straži pred vrati kakor pes čuvaj. Morda nam na to ve odgovoriti tudi Lapajne z Grma.

Slovanstvo — nevarnost za Trst! Ni je še tako velike budalosti, da bi je nemško, nam strupeno, sovražno časopisje ne pograbilo, ako ono misli našemu napredovanju škodovati! Graška »Tagespost« pravi sicer, da bodo morali »vladni krogi« prav gotovo upoštevati dejstvo, da je bilo 13. junija letos oddanih v samem mestu Trstu brez okoličnice čez 5000 slovenskih glasovnic! Teh 5 tisoč glasovnic reprezentira toliko stanovništva v Trstu, da bo morala vsaka vlada dovoliti v prihodnosti zahtevane in res potrebne slovenske šole! Ali ipak naj nemštvo — vse to po »Tagespostu« — dobro premisli, s kakimi sredstvi se naj v bodoče mesto Trst ubrani pred — slovensko poplavo, katera je radi doho-

da »nemštva« k edinemu avstrijskemu pristanšču največja nevarnost!! To si morajo naši domačini dobro zapomniti, da bodo znali, kolike eminentne važnosti je bil njihov nastop pri zadnjih volitvah.

Pristanost dež. odbora. Deželni odbor vojvodine Kranjske razpisal je mizarska dela pri razširjevalni gradbi deželne bolnišnice v Ljubljani. Med različnimi ponudniki bila je tudi mizarska zadruga v Zireh, katera si je nabavila najmodernejše miz. stroje, da lahko zadosti vsem še tako velikim naročilom. Ob enem s ponudbo je vložila imenovanje zadruge tudi predpisano kavejico ter se podvrgla vsem stavljenim in predpisanim pogojem in določilom ki jih je predložil deželni odbor kot delodajalec. Ker je pa omenjena zadruga bolj naprednega mišljenja ni dežel. odbor oddal razpisnega dela njej, dasi je bila za 1500 K cenejša s svojo ponudbo, kakor drugi mizarji — ter je poveril delo raje za celih 1500 K dražje nekemu svojemu pripadniku, klerikalnemu ljubljanskemu mizarju. Žirovske mizarske zadruge ponudbo je dež. odbor zavrnul s popolnoma ničevimi izgovori: da je Žirovska zadruga predaleč od Ljubljane, da je neka pomota v ponudbi v podrobnosti navedenih enotnih cenah in še radi neke druge formalnosti. Razume se, da to nima nikake prave podlage, ker se je miz. zadruga podvrgla vsem predpisanim obveznostim, tako tudi razpisano delo popolnoma po načrtih in pravočasno izvršiti, ter je v ta namen tudi položila zahtevano varščino. Ne bi se tega javno omenjalo, ako bi se ne zrealilo v tem popolnoma jasno pristanost in koruptnost dežel. odbora in nepotrebnost razpisnost davkoplačevalskega denarja znanim klerikalnim priverženecem.

K birni ne pošljem nobenega svojega otroka, dokler bo delil birmo nevredni naš pastir Tone Bonaventura s svojimi nevrednimi rokami. Tako sem slišal govoriti mnogo staršev zdaj o binkošti. To je tudi mal odgovor na proglašeni politični bojkot. Ko bodo cerkve prazne, takrat se bodo nehala brati vernikom hudeledska in zlobna pastirska pisma našega za blaznico zrelega škofa.

In hoc signo vinces! Tako si je mislil blagi gospod župnik na Radni pri Sevnici, ko je z revolverjem v roki grozil, da ustreli vsakega, kdor bi se drznil trgati ali poškodovati lepake, ki jih je dal sam tiskati in na katerih je natisnjeno, da so liberalci svinje, lumpje itd. Mislimo, da bi bilo dobro, če bi vsi tamošnji naprednjaki vložili tožbo proti njemu, pa tudi državni pravdnik naj mu razloži, da revolver ni ljudska volja.

Primerjajte življenje župnika Vrhovnika z župnikom Kraljem na Dobrnjicah, ki je v cerkvi z revolverjem v roki hodil in grozil ljudem, da bo streljal, če ne gredejo iz cerkve in ki je spovednico zlorabil, da je posilil zakonsko ženo. In škof pozivlja Vrhovnika, naj prosí za upokojenje, Kralja pa ne, ker živi Kralj zaupanje ljudstva!! In tak Tone Jeglič, tak škof je namestnik neskončne pravičnosti! Nollite margaritas proicere porcis!

Kecjančiču, župniku na Mirni škof, naš dični pastir, še ni prepovedal brati maše in tudi premedil ga še ni, dasi je zastavil svojo besedo, da ga bo prestavil.

Sankejcioniran zakon. Cesar je sankcioniral od deželnega zbora kranjskega sprejeti zakonski načrt o izvršitvi zgradbe in pogozditev v porečju Gradašnice in Iške.

Cerkveno petje v Trnovem. Pri večerajšnji trnovski procesiji so opravljali cerkveno petje lemenatarji, toda na tako žalosten način, da je vzbudilo splošno nejevoljo in ogorčenje med občinstvom. Peto se je namreč najbrže iz nagajivosti ali pa po višjem naročilu naravnost škandalozno, kar gotovo ne more in ne sme nihče odobravati pri takih slovesnih cerkvenih prilikah. Pravijo, da je škof nalašč odbral same smeti med pevci-lemenatarji ter jih poslal v Trnovo kot poseben dokaz svoje očetovske skrbi in naklonjenosti do trnovskih ovčic. Dvomimo pa, da bi mu bil kdo hvaležen za to. Kakor se jete, tako boste želi.

Umrl je v soboto, 17. t. m., v Ljubljani na Bleiweisovi cesti št. 18 vzoren narodnjak in zvest pristaša naše stranke, nadrevident južne železnice, g. Anton Kozle v čar. Smrt je dohitela v prezgodnjih letih tega vrliga moža in za njim žaluje z rodino nešteto njegovih prijateljev. Gosp. Kozlevčar je bil tudi postojanečnik v Borovnici in na Rakeku. Bodi blagemu pokojniku ohranjen trajen spomin!

Umrl je danes zjutraj gospod Ivan Slobodnik, gostilničar na Bregu št. 8 v Ljubljani. »Metliško vino«. Ranjki je bil značajan in zvest pristaša narodnonapredne stranke in ljubeznjiv v občevarju. Bodi vrlému možu časten spomin!

Čuki napadalec so jih izkupili. Na vojaškem vežbališču so se vežbali

včeraj v prostih vajah »Sokolci«. V Ljubljani je bilo polno čukov, ki so se v kroju udeleževali — procesij. V svoja skrivališča so se vračali zvečer ob 6. Ko so zadržali na vežbališču »Sokole«, so se oborožili s krepeljci in hajd na nje. Toda izkupili so jih pošteno, zakaj »Sokolci« se niso samo ubranili čukarskega napada, marveč so čuke, vračajoče se od procesije, tako naklestili, da si bodo v bodoče desetkrat premislili, predno bodo še napadli »Sokole«.

Maščevanje. Posesnik Ivan La p v Topolah v menceškem okraju je prepustil svoje posestvo svoji 18letni hčerki Ani. Njeni trije starejši bratje so bili zaradi tega tako razžaljeni, da so se napili še isti večer žganja in potem razbili na hiši devet oken in mnogo pohištva ter gospodarskega orodja.

Poroka. V Kranju se je včeraj poročil trgovec g. Fran Berjak z gđno. Ivanko Omersa, hčerko lanske leto umrlega uglednega trgovca, g. Frana Omersa, čegar trgovino je po njegovi smrti kupnim pottom pridobil v last gospod ženin. Priči pri poroki sta bila g. dr. Alojzij Kokaalj, odvetnik v Ljubljani, in g. dr. Niko Omersa, profesor na realki v Idriji. Novoročenemu paru kličemo: »Bilo srečno!«

K notici »Spomniško slavlje na Turjaku« v sobotni številki našega lista smo prejeli sledeči popravek: Hiše pri Sv. Ahaciju, ki služi zdaj za kapelo, niso zgradili Turki, temveč kristjani; to je stara gotska stavba. Mašnega plašča, ki je narejen iz plašča Hasan-paše, ni rabil Primož Trubar; zakaj slavni slovenski reformator je umrl leta 1586, bitka pri Sisku pa se je vršila dne 22. junija 1593. Malo več temeljitosti, gospod dopisnik!

Svaka ustretil. 15. t. m. je prišel 16letni posestnikov sin Luka Bradško iz Črnega vrha pri Polhovem gradcu na posete k svojemu svaku, posestniku Ivanu Pečniku. Tamu je razkazal vse in mu dal v roke tudi puško, ni pa vedel, da je bila puška nabita. Bradška si je puško ogledoval, pri tem pa se je sprožila in strel je zadel Pečnika v glavo, ki se je ves krvav zgrudil na tla ter takoj na to preminul.

Strela udarila. 15. t. m. je nad Postojno in okolice divjala huda nevihta, med katero je udarila strela v Zagovnu v gospodarsko poslopje posestnika Mateja Maverja. Zgorelo je vse orodje in vsa krma (40 metrskih stotov). Ogenj se je razširil tudi na sosedna poslopja. Pogorel je hlev posestnika Jakoba Fajdige in hiše ter gospodarska poslopja posestnikov Josipa Sirca in Antona Bizjaka. Maver ima 5000 K, Fajdiga 4000 K, Sirca 3000 K in Bizjak 6000 K škode, zavarovani pa so bili na 2000 K, 600 K, 1100 K in 700 K. Fajdiga se je poleg tega še hudo opek. Da se požar ni razširil na celo, s slamo krito vas, je edina zasluga postojnske požarne brambe.

Pogreša se od 16. t. m. predilnični uradnik g. Viljem Paulin in je domnevati, da je po nesreči zašel brčkone v Ljubljano in izginil pod valovi. G. Paulin je rojen l. 1858., je bolj majhen, ima rumenkaste brke ter je bil sivo oblečen. Pri sebi je imel srebrno uro z verižico iz novega zlata in zlat poročni prstan. Komur je o pogrešanju kaj znanega, naj to čimprej prijavi policiji.

Aretovan je bil v soboto nek trgovski hlapec, ki je svojemu gospodarju pokradel več špecerijskega blaga. Ko je ukradel venec smokev, ga je zasačil nek trgovski nastavljenec in ga izročil policiji. — Tudi 24letni Ignacij Sommer iz Nemškega Lozoneca, ki je istotako služil v neki špecerijski trgovini in donasal blago svoji ljubinki, 22letni Mariji Zupančičevi iz novomeškega okraja. Po izvršeni policijski preiskavi so vse tri izročili sodišču.

Čigava je ura? V soboto sta prinesla v Koserjevo trgovino v Koldovski ulici prodajati dva mlada dečka srebrno uro z verižico in bi jo bila dala rada tudi za 40 vinarjev. Ker se je pa trgovskemu nastavljenecu gospodu Andreju Masteku zadeva dozdevala sumljiva, je uro pridržal in zadevo javil policiji. Kdor uro pogreša, naj se čimprej zglozi pri policiji.

Noč ima svojo moč. V soboto je delavec Alojzij Lekše popival po raznih gostilnah s tremi svojimi prijatelji. Ko so prišli na Sv. Jakoba trg, so si skočili v lase in je Lekše pri tem zadobil na glavi znatne telesne poškodbe. Zadeva se bode obravnavala pred sodiščem.

Po ameriškansko. Snoči je prišel v neko gostilno v Cerkveni ulici nek Dolenjec, ki je bil dosedaj v Ameriki. Poklical je več pijače ter z njo pogostil svoje prijatelje. Ko je bilo treba plačati, je vrgel na mizo mnogo denarja, a potegnil je iz žepa samokres ter dejal: »Mojea denarja ne bo nihče jemal z mize!« Ker je bil možakar precej vinjen, so poklicali stražnika, da je napravil red.

Delavsko gibanje. V soboto se je pripeljalo iz Amerike 10 Hrvatov in 3 Slovenci.

Izgubljeno in najdeno. Šolski učenec Alojzij Urbič je izgubil denarnico s srednjo vsoto denarja, katero je našel g. dr. Ivan Detela in mu jo je dal nazaj. Šolska učenka Maksa Armičeva je izgubila hranilnično knjižico. — Služkinja Terezija Radičeva je izgubila denarnico z manjšo vsoto denarja. — Poštni sluga Avgust Ropič je našel ženski dežnik, katerega dobi izgubljenica nazaj pri najditelju na Poljanski cesti št. 60.

Na Telovo je pustil Franc Gerdan v neki veži na nekem zaboju zavitek obleke, ker se pa ne more spominjati ne na ulico in ne na hišo, bilo je v šentjakobskem okraju, prosí se najditelja, naj odda dotični zavitek v gostilni »Pri Amerikancu« v Florjanski ulici.

Izgubila se je debela zlata verižna zapestnica na poti Levstikova, Nunska, Selenburgova, Knaflcova in Šubiceva ulica. Pošten najditelj naj jo odda proti nagradi v »I. anononni pisarni«, Františkanska ulica št. 8.

Zblaznel. V petek po noči se je omračil um pleskarskemu mojstru Franu Oražnu. Oddali so ga v blaznico na Studenec. Kazal je že več časa znake blaznosti.

Volilci!

Glasovnice, ki so jih vam poslali nasprotniki najbolje napravite, ako prečitrate ime njihovega kandidata in napišete mesto njega ime dr. Vladimir Ravnihar, odvetnik v Ljubljani.

Narodna obramba.

Veselica podružnice sv. C. in M. v Grosupljem. Včeraj se je izvršila veselica delavne podružnice nad vse pričakovanje. Ljubljancem je prihitelo veliko število, toda tudi domačini so se udeležili veselice v jako lepem številu. Zabava je bila neprišljena. Pel je »Ljubljanski Zvon«. Pozdravni govor je imel g. Ignacij Valentinčič. V imenu glavne družbe je govoril notar g. Hudovernik, govoril je tudi g. tržni komisar Ribnikar, ki je navduševal zbrano občinstvo za narodno delo. Gmotni uspeh veselice je jako lep. Poudariti moramo še, da je bila postrežba gostilničarja g. Rusa izvrstna, vsled česar prav toplo priporočamo izletnikom to narodno gostilno.

Društvena naznanila.

Društvo »Mladika« ima v ponedeljek, dne 3. julija 1911 ob šestih popoldne v pritličju društvenega internata v Gosposki ulici št. 8 svoj redni (VI.) občni zbor z nastopnim dnevnim redom: 1. Nagovor predsednice. 2. Letno poročilo tajnikova. 3. Računski zaključek za leto 1910/11. 4. Poročilo računskih preglednic. 5. Proračun za l. 1911/12. 6. Poročilo šolskega vodstva. 7. Nadomestna volitev ene odbornice. 8. Volitev računskih preglednic. 9. Samostalni predlogi (§ 10. odst. 6. dr. pravil). 10. Slučajnosti. — K mnogobrojni udeležbi vabi upravni odbor.

Prosveta.

»Glasbena Matica«. Spored I. produkcije gojencev »Glasbene Matice« v sredo, dne 21. junija: 1. Mendelssohn: Pomladanska pesem, na klavir igra gđ. Ana Bartl. (Sola gospe V. Talichove, VI. razred). 2. Bellini - Dancal: La straniera. Na gosli svira g. Leopold Armic. (Sola g. J. Vedrala, III. razred). 3. a) Berger: Romanca. b) Mendelssohn: Pesem brez besed. VI. razred). Na klavir igra gđ. Ivana Lampe. (Sola g. Fr. Gerbiča. 4. M. Köhler: Mazurka. Na gosli svira g. Karel Planinšek. (Sola g. J. Vedrala, III. razred). 5. a) A. Lajovic: Cveti, cveti rožica. b) J. Ravnik: Vasovalec. c) dr. g. Krek: Tam zunaj je sneg. d) dr. B. Ipavio: Pozabil sem mnogokrat dekle. Pesmi. Poje g. Josip Rijavec. (Sola g. M. Hubada, II. razred). 6. V. Popp: Sonatina za flavto. Svira g. Oton Kollaritsch. Na klavir spremlja g. Ciril Ličar. (Sola g. A. Breznika V. razred). 7. a) Schubert. Iz »Moments musicaux« št. 5. b) Mac - Dowell: Ples čarovnic. Na klavir igra gđ. Melita Sivie. (Sola gđ. J. Chlumecke VI. razred). 8. H. Götz: Arija iz opere »Ukročenje ženske«. Poje gospa Mira Žirovnikova. (Sola g. M. Hubada, III. razred). 9. J. B. Singelee: Fantazija iz Gounodove opere »Faust« za gosli. Svira g. Karel Po-

gorelec. (Sola g. J. Rezek IV. razred). 10. Dvorak: Kmetška balada. Na klavir igra gđc. Jela Repič. (Sola g. V. Talichovec, VIII. razred). 11. a) Brahms: Zaman pod oknom. b) A. Lajovic: Zavela je roža. c) K. Goldmark: Studenček. Pesmi. Poje gospa Mira Žirovnikova. (Sola g. M. Hubada, III. razred). Začetek točno ob pol 8. uri zvečer. Za ono občinstvo, ki hoče v pokritje stroškov kaj prispevati, so sedeži v sprednjih parternih vrstah in na desnem in levem balkonu po 1 K in v srednjih parternih vrstah in v srednjem balkonu po 40 v rezervirani. Ostali sedeži v parterju in na galeriji ter prostori na stojalih so prosti.

Iz ptujsko - ormoškega okraja.

V našem okraju so v četrtek pridili klerikaleci okoli 30 šodov; tudi včeraj, v nedeljo, je Korosčev in Brečičevih agitatorjev iz Maribora in Ljubljane kar mnogo prišlo po celem volilnem okraju. Pa vse to Brečiču ne bi nič pomagalo, če bi zadnje dni ne spletkarile nekatere izmed tistih oseb, ki so bile v prvi vrsti poklicane, delati za dr. Plojevo zmago. Ljudstvo je povsod za dr. Ploja, a če bo padel, bo to posledica brezvestnosti nekaterih njegovih lastnih »pristašev«.

— Kdor se še namerava udeležiti slovenskega časnikarskega kongresa v Beogradu, se naj prijavi najkasneje do 25. t. m. na izrečno željo »Srbskega novinarskega združenja« tajniku »Društva slovenskih časnikarjev« Rastu Pustoslavcu v Ljubljani.

Razne stvari.

* Prvi telefonski pogovor med Dunajem in Parizom. Kakor poročajo z Dunaja, se je izvršil predvčerajšnji prvi telefonski pogovor med Dunajem in Parizom.

* Kolera. V Nagypati v komitatu Tejer sta obolela dva kmeta za kolero. Oba so izolirani in izročili zdravniškemu nadzorstvu. Tudi v Smirni se je kolera zopet pojavila. Včeraj so obbolele tri osebe.

* Dijak, ki je kradel ure. V Bonnu so zaprli dijaka Lemassija iz Kölna, ki je svojim tovarišem ukradel skupaj 350 ur.

Naprednim volilcem Ljubljane!

Za dan ožje volitve, ki bo v torek, dne 20. junija, naznanjamo sledeče agitacijske lokale narodno - napredne stranke:

Za volišče v »Mestnem domu« v gostilni pri »Zvezdi« (Ferline); za volišče v dekliški šoli pri Sv. Jakobu v gostilni pri »Zupanu«; za volišče v otroškem vrteu (Cerkvena ulica 21 v Trnovem) v gostilni pri »Grčarju«; za volišče v mestnem dekliškem liceju v Supančičevi hiši, Šubičeva ulica 5; za volišče v deški šoli na Grabnu v gostilni »Debeve« na Bregu; za volišče v šoli na Ledini v Turkovi šupi v Komenskega ulici; za volišče v »Unionu« v gostilni pri »Stefanu« na Miklošičevi cesti; za volišče na I. državni gimnaziji v gostilni pri »Novem svetlu« na Marije Terezije cesti; za volišče v jubilejni ubožnici v Vodmatu v gostilni pri Bizjaku, Bohoričeva ulica 16, in za volišče v šoli na Barju v gostilni pri »Mokarju« (nasproti volišča).

Kdorkoli rabi na dan volitve kakga pojasnila, ali pa glasovnice, naj se oglasi v zgoraj navedenih agitacijskih lokalih narodno - napredne stranke, kjer dobi vse potrebno!

Telefonska in brzjavna poročila.

Ogroženi Trst.

Trst, 19. junija. V Narodnem domu so imeli tržaški Slovenci velik šod, na katerem so govorili razni govorniki o jutrišnjih ožjih volitvah in kompromisu za izvolitev Rybara. Volilci so se razšli z živio - klici na Rybara in Pittonija. Na ulici je prišlo skoro do krvavih spopadov z italijanskimi liberalci. V Politicam Rossetti so ital. liberalci konstatirali, da so sklenili soc. demokratje s Slovenci volilni kompromis ter so strahovito divjali proti soc. demokratu, ki so jih imenovali izdajalce italijanskega naroda.

Volilno gibanje v Plojevem okraju.

Ormož, 19. junija. Tu se trdi, z vso gotovostjo, da so sklenili klerikaleci in štajercijanci za ožje volitve kompromis. Tudi ormoški Nemci hočejo podpirati štajercijanskega kandidata. Klerikaleci so poklicali mnogo govornikov iz Maribora in Ljubljane,

ne, ki so imeli zelo malo uspeha. Shode v Ormožu, Središču, pri Sv. Bolfenku, Sv. Miklavžu, v Jeruzalemu in na Svetinah so jim razbili naprednjaki. V Ormožu je moral Gostinčar pobegniti pred Plojevimi pristaši. Za Plojevo izvolitev se dela zelo marljivo in je upati, da kljub klerikalno-štajercijanski zvezi dobi v tem okraju večino.

Krščansko-socialni prvaki in načrti novih parlamentarnih skupin.

Dunaj, 19. junija. V politično informiranih krogih se zatrjuje, da po dani ministru Weisskirchner svojo demisijsko, če jutri ne bo izvoljen. Na vsak način bo v novi zbornici opozicija še ostrejša kakor v stari in je izbruh ministrske krize skoro neizogiben. V parlamentarnih krogih ventilirajo že danes razne parlamentarne načrte. Dr. Lecher hoče ustanoviti zvezo poslancev nemških naprednih mest. Dunajski napredni poslanci se bavijo z mislijo ustanovitve kluba naprednih mestnih poslancev, brez oziroma na narodnost, kateri bi imel v zbornici velikansko silo. Krščanski socialci, med njimi zastopniki kmetijskih občin, se bavijo z vprašanjem ustanovitve samostojnega krščansko-socialnega agrarnega kluba.

Dunaj, 19. junija. Dr. Gessmann namerava, če propade v Mistelbachu, odkupiti mandat že izvoljenega krščanskega socialca Rinnösla. Tudi Weisskirchner hoče v tem slučaju odkupiti mandat že izvoljenega krš. soc. Bechleta.

Volilno gibanje na Dunaju.

Dunaj, 19. junija. Na predvečer ožjih volitev je opaziti po celem Dunaju velikansko volilno gibanje, zlasti, ker so v zadnjem času krščanski socialci skušali mistificirati vso javnost s poročili, da so volilni kompromisi z nemškimi naprednjaki perfektni. Danes se poslužujejo krščanski socialci vsega terorizma in občinske moči, da si ohranijo nadvlado. Napredni volilci rotovskega okraja in okraja Leopoldstadt so sklenili na velikih zborovanjih povsod podpirati socialne demokrate proti nemškemu klerikalnem. Avstro - Italijanski prijateljski komite, ki ima namen pospeševati prijateljske zveze z Italijo je pozval vse prave prijatelje zblizanja Avstrije in Italije, da naj nastopijo kot en moč proti skupnemu sovražniku klerikalizmu.

V VIII. volilnem okraju bodo podpirali nemški nacionalci soc. demokrate Hartmana proti Heiligerju. Proti slovenskemu renegatu Sturmju se je pojavil med krščanskimi socialci samimi velik odpor.

V Hitzingu se bo vršil danes velik ljudski meeting pod milim nebom, na katerem se bo sestavil podrobni program, kako strmovglaviti jutri klerikalno gospodstvo.

Smešni krščanski socialci.

Dunaj, 19. junija. Krščanski socialci Kienböck na Dunaju v volilnem okraju Leopoldstadt je izdal letake v slovenskih barvah, da bi na ta način promotil slovenske volilce ter klič Slovence proti socialnemu demokratu ter obljubuje, da bo vedno objektivno zastopal interese svojih volilcev.

Današnje volitve.

Dunaj, 19. junija. Danes se vrše volitve v Galiciji in sicer v volilnih okrajih I. do XL. XIII. do XV., XVII., XXII., XXV. do XXXIV., LI., LIII. do LXX. V Dalmaciji se vrše volitve v okrajih II., IV., V. in X. Danes se odloči tudi usoda Glombinskega v Lvovu. Pravijo, da mu je mandat zasiguran.

Nevihla na Dunaju.

Dunaj, 19. junija. Včeraj ob 5. je divjala na Dunaju velikanska nevihta. Odtrgal se je oblak in padala je toča. Veter je polomil mnogo dreves v parkih. V Pratu je stala voda nad sežensko visoko in je preplavila tudi v mestu mnogo parternih stanovanj in kleti.

Volilne bitke.

Cernovice, 19. junija. V Seretu je prišlo med pristaši židovsko nacionalnega kandidata Brunerja in klerikalca Hruske do krvavih pretepov. Kakor je Krek v Ljubljani zagrozil s svojimi kmečkimi bataljoni, tako se je zgodilo od strankierikalcev v Seretu. Poklicali so z dežele oborožene kmete, ki so z revolverji in koli prišli v mesto in začeli razbijati okna in posestva Židov. Stiri osebe so smrtno ranjene, 10 je težko, mnogo pa lahko ranjenih. Mesto je videti, kakor po hudi bitki.

Zaradi Albanije?

Dunaj, 19. junija. Ogrski ministriški predsednik Kuhen-Hedervary je dospel na Dunaj in imel dolgo posvetovanje s skupnim vojnim ministrom Aehrenthalom. Danes zvečer se vrne v Budimpešto.

Srbska deputacija pri sultanu.

Solun, 19. junija. Danes zvečer dospel v Solun srbska deputacija pod vodstvom generala Solgroviča, da se pokloni sultanu. Sultan sprejme deputacijo v posebni avdijenci.

Volitve na Bolgarskem.

Sofija, 19. junija. Včeraj so se vršile v celotnem kraljestvu volitve za veliko sobranje, ki se vrši 22. t. m. v starem kraljevskem mestu Tirnovu. Natančnejši rezultati še niso znani, vendar se zatrjuje, da ima vladna stranka večino.

Kuga v Odesi.

Odesa, 19. junija. Uradno se razglša, da je bakteriološka preiskava dognala v Odesi en slučaj kuge. Zopet zrakoplovske nesreče na Francoskem.

Pariz, 19. junija. Tu se je začela včeraj zrakoplovska tekma Luttich-Europa, pri kateri se je zgodilo mnogo velikih nesreč. Na vzletnem polju Issy les Molineaux se je dvignil kot prvi vojaški zrakoplovec Princeau. V višini 30 m se je razlila posoda z bencinom. Princeau je padel z višine, toda tako srečno, da se ni nič poškodoval. Ko je lezel izpod zrakoplova, je bencin nenkrat eksplodiral in od zrakoplova ni bilo najti drugega kot kose sežganega oglja. Pol ure pozneje je padel z višine 60 m zrakoplovec Lemartin, ki je takoj, ko so ga prinesli v bolnišnico, umrl. Na poti proti Luttichu je padel zrakoplovec Dalger ter si zlomil obe nogi in obe roki. Tik pred Luttichom je padel iz višine 30 m zrakoplovec Langpart ter se smrtnonevarno ranil. Izmed 41 zrakoplovec, ki so zapustili vzletališče Issy les Molineaux, je dospel v Reims 26. 15 jih je nadaljevalo polet v Luttich, kamor pa je prišlo samo 7 zrakoplovec. Vsi drugi so več ali manj težko poškodovani. 7 jih leži smrtnonevarno ranjenih v Reimsu. Zrakoplovec Landron se je razletel v zraku posoda z bencinom in raztrgala njega in zrakoplov na drobne kose. V francoski zbornici pripravljajo ostro interpelacijo na vojnega ministra zaradi teh nesreč.

Maroko.

Madrid, 19. junija. Španska vlada namerava pomnožiti svojo posadko v Maroku, ker se je bati, da bo začela Francija z obsežno akcijo, ki ne bo naperjena samo proti Marokancem, marveč tudi proti španskim interesom. Madridski listi obsojajo Francijo, češ, da podpira Kabile proti Špancem.

Berolin, 19. junija. »Vossische Ztg.« poroča iz Tangerja, da so Angličji v Gibraltar pomnožili svojo posadko za 4000 mož, ker se v očigledni dogodki v Maroku ne da vedeti, kaj se v najbližnji prihodnosti še zgodi.

Člani agitacijskih odborov v dvorskem okraju

se uljudno prosijo, da pridejo zanesljivo danes zvečer ob 8. v lokal »Političnega in izobraževalnega društva za dvorski okraj« na važno posvetovanje.

Odprto pismo*)

gosp. Mateju Riharju, dekanu

v Šmartnem pri Litiji.

Z ozirom na nesramnost in terorizem, ki ste ga vi uganjali proti moji osebi o priliki birne na Savi, Vam naznanjam sledeče: Zelo ste se zmotili, ako ste nameravali osramotiti mojo osebo, ko sem bila botra in ste zahtevali, naj pridejo štirje možje v farovž kot priče in naj se izpovedo mesto mene, sem li bila pri spovedi, ali ne. Resnici na ljubo moram konstatirati in odkrito povedati, da so Vas precej za nos potegnili. Hoteli ste namreč, da bi jaz ne bila botra in tudi li ne bila, da sem vedela za Vaše početje in hudobijo in nesramnost, katere ste se Vi poslužili. Vprašam Vas: Ste - li od vsakega zahtevali spovedne listke ali priče? Koliko botrov je bilo na Savi!

Zakaj me niste osebno poklicali v farovž? Mar mislite, da bom jaz kmetom pripovedovala moje osebnosti? Gotovo se niste pozabili dogodka pretečenega leta, ko sem bila krstna botra in Vam na Vaše predbacivanje nekaj resničnih povedala ter Vam sapo zaprla. Gotovo ste se kaj enakega bali.

Vašemu nesramnemu nameravanemu bojkotu proti meni naj bo odgovorjeno, da ne boste zaradi mene preveč skrbi imeli, da ne bom nikdar niti Vam, niti kmetom pripovedovala, sem li bila pri spovedi, ali ne, ker to nikogar nič ne skrbi.

Končno naj bo omenjeno, da je najbolje, ako Vi sami prevzamete te boterske časti in tako kmetom nekoliko povrnete stroške, ki jih imajo za Vas, nam pa s tem naredite veliko uslugo in nam prihranite precejšnje izdatke.

Naj Vam to za enkrat zadostuje. Upam, da me ne boste več napadali, sicer Vam bom pa vse vračala po načelu: Zob za zob.

Karolina Robavs.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Rasto Pustoslavsek.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 13. junija: Terezija Štrifot, rejenka, 8 mesecev, Streliška ulica št. 15.

Dne 15. junija: Anton Renko, lajnar, 56 let, Radeckega cesta 11.

Dne 16. junija: Adolf Majer, sin kleparskega delovodje, 5 ur, Studenčeva ulica 13. — Katarina Močnik, bivša branjevka, 84 let, Gradišče 11.

V deželni bolnici: Dne 13. junija: Josip Končina, trgov. hlapec, 25 let.

Dne 14. junija: Karel Pauseher, trgovski sotrudnik, 39 let. — Jakob Kavčič, čevljar, 72 let.

Zitne cene v Budimpešti.

Dne 19. junija 1911. Termin. Pšenica za oktober 1911. za 50 kg 11-78 Rž za oktober 1911 za 50 kg 9-35 Koruza za julij 1911 za 50 kg 7-13 Koruza za avgust 1911 za 50 kg 7-25 Oves za oktober 1911 za 50 kg 8-25 Efektiv. Jako trdno.

Že stoletja znani MATTONIJEV GIESSHÜBLER naravna alkalična kislina kot podpirajoče sredstvo pri zdravljenju v Karlovi varih, Marijinih laznih, Frančiškovi laznih vedno sijajno preizkušena.

KINTA CYCLES

Priznana močna, lahko tekoča solidna in nepreosljliva so **KINTA** kolesa. Najboljše jamstvo. Ilustrovani ceniki brezplačno.

K. Čamernik Ljubljana, Dunajska cesta 9. Special. trgovina s kolesnim posam. deli. Izposojevanje koles.

Meteorološko poročilo.

Junija	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v C	Velovi	Nebo
17	2. pop. 9. zv.	737.9 737.7	21.9 16.0	p. m. jug. sr. jzah.	jasno del. oblač.
18	7. zj.	737.4	16.6	.	jasno
19	2. pop. 9. zv.	736.4 735.9	23.9 18.3	m. jzah. sr. zahod.	del. oblač. del. jasno
19	7. zj.	737.2	15.4	sl. svzh.	.

Srednja predvčerajšnja temperatura 16.2°, norm. 18.0° in včerajšnja 19.6°, norm. 18.1°, Padavina v 24 urah 0.0 mm in 0.0 mm

Tužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je naš preljubljeni soprog, oziroma brat in stric, gospod

Ivan Nep. Slobodnik gostilničar

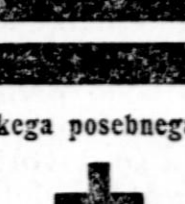
danes zjutraj ob pol 8. uri v 74. letu starosti, po kratki bolezni preminil. Pogreb nepozabnega rajnika se vrši v torek, 20. junija t. l. ob 6. uri popoldne iz hiše žalosti, na Bregu št. 8, k Sv. Križu. 2166

Blag mu spomin!

V Ljubljani, dne 19. junija 1911.

Ana Slobodnik soproga.

Jožef Slobodnik brat. **Ivan Jerina** nečak.

Mesto vsakega posebnega obvestila.

Z globoko postrtim srcem naznanjamo vsem uradnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je naš soprog, oziroma brat, zet, svak, stric, gospod

Anton Mulec sodni oficant

včeraj ob 8. uri zjutraj po kratki, mučni bolezni, preminil s sv. zakramenti za umirajočega, v 31. letu mirno v Gospodu zaspa.

Pogreb draga rajnika bo jutri, 20. junija ob 5. uri.

Šmarje pri Jelšah, 19. junija 1911.

Dragica Mulec, žalujoča soproga. **Obitelji Piškurjeva in Kuharjeva.**

Obrotno pomožno društvo r. z. z. o. z., javlja pretužno vest, da je njegov dolgoletni član, odbornik in podpredsednik, gospod

Ivan Slobodnik gostilničar

danes ob pol 8 uri zjutraj mirno v Gospodu zaspa.

Pogreb bode v torek, dne 20. junija ob 6. uri popoldne iz hiše žalosti Breg št. 8 na pokopališče k Sv. Križu. 2165

Blag mu spomin!

Ljubljana, dne 19. junija 1911.

Ana Kozlevčar naznanja v svojem kakor v imenu svojih sorodnikov tužno vest, da je njen preljubi soprog, gospod

Anton Kozlevčar nadrevident juž. železnice

včeraj, 17. junija ob pol 12. uri ponoči, preminil s sv. zakramenti za umirajočega, v 50. letu mirno v Gospodu zaspa.

Pogreb draga pokojnika bode v ponedeljek 19. t. m. ob 6. uri popoldne iz hiše žalosti Bleiweisova cesta št. 18. na pokopališče k Sv. Križu. 2164

Blagega pokojnika priporočamo v molitev in blag spomin.

Ljubljana, dne 18. junija 1911.

Prvi slovenski pogrebni zavod Jos. Turk.

Gostilna Dražil

Rimska cesta 11.

Priznana dobra vina. — Dvojno marčno pivo. — Gorka in mrzla jedila. — Prostor za balinanje. — Časopisi na razpolago. 2074

Oddelni vodja

z večletno prakso, pri zgradbi cest in drugih zemeljskih delih

Prezame tudi akord proti kavciji. — Več pove uprav. »Slov. Naroda.« 2125

Učenec

poštenih staršev, z zadostno šolsko izobrazbo, zmožen slovenskega in nemškega jezika, se sprejme v trgovino z manufakturnim blagom pri Vinko šket, Ilirska Bistrica Notranjsko. 1984

Strejnik

izvežban za parne žage in pivovarniško obrt, kolikor toliko tudi pri električnih napravah išče službe. Nastop po dogovoru. — Ponudbe pod šifro „Zanesljiv“ na upravništvu »Slovenskega Naroda.« 2160

Dama

ki ji je kaj leželo na srcu, ki ji bo odpravila pege kakor tudi dobiti in ohraniti nežno mehko kožo, se univa le z bilijnim mlečnim milom s konjičkom (Znamka lesen konjiček). Bergmann & Co., Berlin o. L. Komad po 80 v se dobi v vsch lekarnah, drogerijah in trgovinah s parfumi. 491

Iščem družabnika

s 6—8.000 K za razširjenje dobro upeljanega podjetja v Ljubljani. Ker se denar rabi za investicijo, ni treba vsega takoj, temveč le nekaj sedaj, a nekaj pozneje. Ponudnik se lahko pri podjetju aktivno soudeleži, vendar to ni neobhodno potrebno ter je lahko tudi privatnik ali penzionist. Za denar popolna varnost in lepi dohodki zagotovljeni. 2112

Ponudbe pod: „Sigurna eksistenca“, Ljubljana, pošto ležeče.

! Lepa hiša !

novi in masivno stavljena, vili podobna in z opoko krita, stoji tik glavne ceste, pol ure hoda od Maribora v lepi ravni legi, 5 minut Sole, ima 4 sobe, 3 kuhinje s štedilniki, veliko klet, pralno kuhinjo, svinjski hlevi, dvornice, lep vrt za zelenjavo, vodnjak pri hiši, je za vsakega penzionista ali rokodelca prav sposobna, in še 10 let davka prosta ter nosi letno 432 K najemnine ter stane K 7200. Pri kupni pogodbi je potreben le 3000 K, ostanek lahko ostane vknjižen. Kdor želi kupiti naj se takoj pismeno s priloženo pošto znamko obrne na lastnika FRANCA PODLIPNIKA Maribor, Štajersko. 2130

Proti zobobolu in gnjilobi zob

izborna deluje dobro znana antiseptična Melusine ustna in zobna voda

ki utrdi dlesno in odstranjuje neprijetno sapo iz ust. 1 steklenica z navodilom 1 krono. Deželna lekarna Milana Leusteka v Ljubljani, Resljeva cesta št. 1 poleg Franc Jožefovega jubilejnega mostu. V tej lekarni dobivajo zdravila tudi člani bolniških blagajin juž. železnice, c. kr. tobačne tovarne in okr. bol. blagajne v Ljubljani. Melusine-ustna in zobna voda. Sunja, Hrvaško, 22. februarja 1908. Blag. gospod. lekarnar! Prosim vljudo, pošljite mi zopet tri steklenice vaše izborna delujoče antiseptične melusine-ustne zobne vode, katera je neprekosljivo sredstvo zoper zobobol, utrja dlesno in odstranja neprijetno sapo iz ust. Za ohranjenje zob in osveženje ust jo bom vsakomur kar najbolje priporočal. Spoštovanjem Mato Kaurinovič, kr. pošte meštar.

Izjava

Rodbina pl. Salamon s tem že četrtič naznanja, da ni plačnica za kakršnekoli dolgeve, ki bi jih napravila na naš račun kaka tretja oseba, ker mi plačujemo vse sproti v gotovini. 2163

Valjčni mlin v Kranju

išče spretnega korespondenta

za slovensko, nemško, hrvaško in italijansko, strojepis in stenografijo za čimprejšnji ustop. 2159

Ponudbe na „Valjčni mlin v Kranju“.

Gospodično

kot voditeljico za trgovino z delikatesami in sajtrkovalnico sprejme

O. Homan v Radovljici.

V službo

se sprejme v prodajalnico z mešanim blagom 28—40 let stara ženska poštenega značaja in z majhno kavcijo. Plača po dogovoru.

JOSIP STIMEC, trgovec in posestnik

Osilnica ob Kulpi, (Dolenjsko).

Kdor enkrat poskusi vedno rabi

Bruxelles 1910 Grand Prix

Dr. Dralleja brezovo vodo za lase neprekosljivega učinka. Cena 2-50 in 5-—.

Juri Dralle, Hamburg, Podmokli n. L.

Lepo arondirano posestvo

v bližini železniške postaje in državne ceste, oddaljeno uro hoda od Maribora, 2131

se pod ugodnimi pogoji proda.

Obstoji iz velike zidane hiše, gospodarskih poslopj s stiskalnico, travnikov s sladko krmo, lepih sadonosnikov in vinograda deloma z ameriško trto, obsega skupaj okoli 34 oralov ter je zelo pripravno za mlekarstvo in sadjarstvo.

Ravnotam je naprodaj še drugo

manjše arondirano posestvo

z veliko lepo hišo, gospodarskim poslopjem in zemljiščem enake kakovosti.

Več se izve pri notarju dr. Voku v Ljubljani.

Mehanik (pomočnik)

star 19 let, dobro izučen pri kolesih in šivalnih strojih, išče službo. Naslov pove upravništvu »Sl. Naroda.«

Išče se zmožen, priden, vreden in točen

knjigovodja

obenem 2113

korespondent

s primerno izobrazbo z znanjem slov. nemškega, če mogoče tudi italijanskega jezika. Nastop takoj ali 1. julija. Ponudbe pod „Tovarniški knjigovodja“ na uprav. »Slov. Naroda.«

Fina natakarcica

išče službe.

Ponudbe pod „natakarcica“ na upravništvu »Slovenskega Naroda.« 2161

Jako zanimiv, zabaven in poučen list s slikami

Ilustrovani Tednik

ki izhaja vsak petek, ter stane .. četrt letno le 1-80 K. Zahtevajte ga povsod! Naročite ga in inserirajte v njem! Naslov: Ilustrovani tednik, Ljubljana. 763

Dobro računale! in prav izvolilo se one gospodinje, ki uporabljajo pridatek za kavo v svojem gospodinjstvu „pravega :Francika: s kavnim mlinčkom“ iz zagrebške tovarne. — Kakovost „pravega :Francika:“ se je mnoga desetletja kot najbolj ugajajoča, njegova izdatnost kot najkrepkejša izkazala.

C. kr. avstrijske državne železnice.

Izyleček iz voznega reda.

Veljaven od 1. maja 1911.

Odhod iz Ljubljane (juž. žel.)

6-48 zjutraj, Osebn. vlak v smeri: Trbič, Jesenice, Trbiž, Beljak, Gorica, Trst, Celovec.

7-25 zjutraj, Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, St. Janž, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.

9-09 dopoldne, Osebn. vlak v smeri: Jesenice, z zvezo na brzovlak v Celovec, Dunaj j. k., Linc, Prago, Draždane, Berlin, Beljak, Badgastein, Solnograd, Monakovo, Kolin.

11-30 dopoldne, Osebn. vlak v smeri: Trbič, Jesenice, Trbiž, Beljak, Celovec, Gorica, Trst.

1-22 popoldne, Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, St. Janž, Straža-Toplice, Kočevje.

3-30 popoldne, Osebn. vlak v smeri: Trbič, Jesenice, Trbiž, Beljak, Gorica, Trst, Celovec.

6-25 zvečer, Osebn. vlak v smeri: Trbič, Jesenice, z zvezo na brzovlak v Beljak, Celovec, Dunaj, z. k., Badgastein, Solnograd, Monakovo, Inomost, Frankobrod, Wiesbaden, Kolin, Düsseldorf, Vlissingen, Trbič.

7-39 zvečer, Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, St. Janž, Rudolfovo, Kočevje.

10-10 ponoči, Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Beljak, Gorica, Trst.

Odhod iz Ljubljane (državni kolodvor).

7-28 zjutraj, Osebn. vlak v Kamnik.

2-05 popoldne, Mešanec v Kamnik.

7-10 zvečer, Mešanec v Kamnik.

11-— ponoči, Mešanec v Kamnik le ob nedeljah in praznikih.

C. kr. državno-železniško ravnateljstvo v Trstu.

Prihod v Ljubljano (juž. železnice)

7-16 zjutraj, Osebn. vlak iz Jesenic, v zvezi na brzovlak iz Berlina, Draždane, Prage, Linca, Monakovega, Solnograda, Badgasteina, Beljaka, Gorice, Trsta, Trbiča

8-52 zjutraj, Osebn. vlak iz Kočevja, Rudolfovega, Grosuplja, St. Janža.

9-48 dopoldne, Osebn. vlak iz Trbiča, Jesenic v zvezi na brzovlak iz Dunaja, z. k., Celovca, Vlissingena, Düsseldorfa, Kolina, Wiesbadna, Frankobroda, Monakovega, Solnograda, Inomosta, Badgasteina, Beljaka.

11-13 dopoldne, Osebn. vlak iz Gorice, Jesenic, Celovca, Beljaka, Trbiča.

2-59 popoldne, Osebn. vlak iz Kočevja, Straže-Toplice, Rudolfovega, Grosuplja, St. Janža.

4-18 popoldne, Osebn. vlak iz Trbiča, Celovca, Beljaka, Gorice, Trsta, Jesenic, Trbiča.

6-58 zvečer, Osebn. vlak iz Jesenic, v zvezi na brzovlak iz Berlina, Draždane, Prage, Linca, Celovca, Monakovega, Solnograda, Badgasteina, Beljaka, Dunaja j. k.

8-15 zvečer, Osebn. vlak iz Beljaka, Trbiča, Celovca, Trsta, Gorice, Jesenic, Trbiča.

9-07 zvečer, Osebn. vlak iz Kočevja, Straže-Toplice, Rudolfovega, Grosuplja, St. Janža.

11-22 ponoči, Osebn. vlak iz Trbiča, Celovca, Beljaka, Trsta, Gorice, Jesenic.

Prihod v Ljubljano (državne železnice).

6-41 zjutraj, Mešanec iz Kamnika.

10-59 dopoldne, Mešanec iz Kamnika.

6-10 zvečer, Mešanec iz Kamnika.

10-30 po noči, Mešanec iz Kamnika le ob nedeljah in praznikih.

Časi prihoda in odhoda so navedeni v srednje evropskem času.

Blagajničarka

se sprejme 2133

stara ne pod 20 let. — Prašati je pri Adolfu Hauptmannu, Resljeva cesta.

ZVEZDNA TRANINA

z znamko repate zvezde je najboljšje blago za obleke in perilo. 402

Krasna nova vila

z gospodarskim poslopjem, vrtom, sadonosnikom, njivami, travnikom in gozdom, skupaj okoli 30 oralov, na Spod. Štajerskem, 5 minut od kolodvora Grobelno, odkoder pelje nova železniška proga na Slatino v Rogatec, se z živino vred proda zaradi starosti gospodarja in

lepo posestvo

20 minut od Celja, z novo hišo, urejeno za gostilniško obrt, novo veliko gospodarsko poslopje s sušilnico za hmelj in novim svinjakom, eno njivo in okoli 5 oralov travnika in sadonosnika pri večji vasi, se pod prav ugodnimi pogoji proda. — Več pove lg. Donau, Glavni trg 10 v Celju. 2028

Cenjeni trgovci in obrtniki!

Stavbno podjetje V. SCAGNETTI naznanja, da bode zgradilo v Šelenburgovi ulici št. 6 veliko strogo moderno

trgovsko hišo

V pritličju se bo nahajalo 24 večjih in manjših lokalov za trgovino, v mezzaninu 23 lokalov za malo obrt, deloma tudi za trgovino.

Radi najugodnejše in vsem zahtevam posameznikov najprikladnejše razdelitve teh prostorov se bodo isti oddajali pred pričetkom stavbe.

Resni reflektanti se vljudo vabijo, da se radi natančnejšega usnega pogovora zglase v stavbni pisarni podjetnika V. SCAGNETTIJA, Cesta na Rudolfovo železnico št. 16 (tik državnega kolodvora). — Prosi se, da se cenjeni obisk pismeno ali teletonično javi.

Telefon št. 299.

Poštni predal št. 54.

„SLAVIJA“

.. . . vzajemno zavarovalna banka v Pragi. Rezervni fond K 53.759.395-24. — Izplačane odškodnine in kapitalije K 115.390.003-01.

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovansko-narodno upravo.

Vsa poljevala dajajo: Zigar pisarne so v lastni bančni hiši v Gosposki ulici št. 12.

Generalno zastopstvo v Ljubljani

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica.

Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z manjšajočimi se vplačili.

Zavaruje poslopja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Dovoljuje iz čistega dobička izdatno podporo v narodne in občnorošne namene.

Robert Smielowski

arhitekt in mestni stavbni mojster
stavbna pisarna, Rimska cesta 2 (Recherjeva hiša)

se priporoča sl. občinstvu za izvršitev načrtov in proračunov, sprejema nova, adaptacijska in vsa v to stroko spadajoča dela, :: katera se najsolidneje in po zmerni ceni izvršujejo. ::

Kmetovalci!

Predno si kupite kosilni stroj o katerem ne veste :: kako bode deloval, :: oglejte in preizkusite

amerikansko kosilnico „Deering“

ki jo dobite edino le pri
Marije Terezije cesta 1 Fr. Stupica v Ljubljani Marije Terezije cesta 1

Priznalna pisma na vpogled. — Svari se pred podobno se glasečimi imeni.
Obračevalci za seno vedno v zalogi.

Oglejte si!

veliko zalogo koles z originalno znamko

„Puch 1911“

pri Fr. Čudnu, trgovcu v Ljubljani

Prešernova ulica — samo nasproti frančiškanske cerkve.

Raznih znamk kolesa od K 110.— naprej vedno v zalogi.

Zaloga šivalnih strojev:

Singer in Ringschiff.

Pouk za voženje s strojem brezplačno.

Ceniki zastoj in poštnine prosto.

Edino zastopstvo za Kranjsko!

ANTON ŠARC, LJUBLJANA.

Izdelovanje perila, pralnica in svetlolikalnica, električni obrat, priporoča zelo dobro in solidno izdelano perilo po nizkih cenah.

„TETRA“

srajce za gospode v različnih barvah, dobre kakovosti, izborna noša, posebno priporočljivo za osebe, ki se rade pote in zoper prehlad. Dobi se blago :: in po meri izdelano perilo. ::

Vzorci na razpolago.

Proda se bel, dobro ohranjen
otroški voziček.

Naslov v upravnistvu »Slov. Narodna«.

Za slabokrvne in prebolele je zdravniško priporočeno črno dal-matinsko vino 233

Kuč

najboljše sredstvo.
4 steklenice (5 kg) franko K 4.50.
Br. Novakovič, Ljubljana.

Zaradi pozne sezije
rokavice!

• svilnate in pletene po znižanih cenah. •

Ljubljana, Dunajska cesta 12, v Matianovi hiši.

667 Za obila naročila se priporoča

OTILIJA BRACKO.

Optični zavod z električnim obratom.

Prvi slovenski izprašani

optik in strokovnjak

Dragotin Jurman

Ljubljana, Šelenburgova ulica št. 1.

Fotografske aparate

kakor tudi vse v to stroko spadajoče

potrebščine ima v zalogi

fotomanufaktura in drogerija

„Adrija“

oblastveno koncesijonirana prodaja strupov

2798 v Ljubljani,

Šelenburgova ulica št. 5.

Temnica na razpolago.

Zunanja naročila z obratno pošto.

Zahtevajte cenike!

Ant. Krejči

Ljubljana, Wolfova u. št. 5.

priporoča svojo bogato zalogo

najmodernejših, najfinjših

cilindrov,

klobukov,

slamnikov in čepic.

Blago ceno in solidno.

Več črkostavcev

sprejme „Narodna tiskarna“ v Ljubljani.

Valjčni mlin v Domžalah

I. BONČAR, LJUBLJANA

Centralna pisarna in skladišče: Vegova ulica 6.

Telefon interurb. št. 129.

Telefon interurb. št. 129.

Priporoča pšenično moko izvrstne kakovosti
kakor tudi otrobe in druge mlevske izdelke.

Zastopstvo in zaloga v Gorici: Peter
Gruden & Comp., Stolni trg šte. 9.

Prva največja eksportna trgovina ur, zlatnine in srebrnine

H. SUTTNER

Ljubljana, Mestni trg (nasproti rotovžu) in Sv. Petra cesta 8

Nikelasta moška ura z veržico od K 4.50 naprej
Prava srebrna „ „ „ „ „ 9.70 „
14 kar. zlata „ „ „ „ „ 44.— „
Nikelasta damska „ z veržico „ „ 8.50 „
Prava srebrna „ „ „ „ „ 9.50 „
14 kar. zlata „ „ „ „ „ 20.— „
Uhani zlato na srebro „ „ „ „ „ 1.80 „
14 kar. zlati uhani „ „ „ „ „ 4.50 „

Lastna tovarna ur v Švici.

Tovarniška znamka „Iko“.

Telefon št. 273.

Telefon št. 273.

Oljate barve
priznane najboljše

Fasadne barve
edino stanovitne proti vre-menskim vplivom

Kranjski firnež
in laneno olje

Lake
angleške in lastnega izdelka

Steklarski in
mizarski klej

Copiče
za vsako obrt

Prašno olje
za pode

Karbolinej
in gips

Olje in mazilo
za stroje

Barve in potrebščine
za umetnike, slikarje, kiparje itd.

Adolf Hauptmann

prva kranjska tovarna za oljate barve, firneže, lake in steklarski klej.

Zahtevajte cenike!

Zahtevajte cenike!

Delniška glavica K 6,000.000.

837

Rezervni fond okoli K 300.000.

JADRANSKA BANKA, FILIJALKA V LJUBLJANI

Šelenburgova ulica šte. 7 (nasproti glavne pošte).

Kupuje in prodaja: vrednostne papirje, rente, obligacije, zastavna pisma, priporočila, delnice, srečke itd. — Valute in devize. — Predupni na vrednostne papirje in blago ležeče v javnih skladiščih. — Promese k vsem žrebanjem.

„ Vloge na knjižice od dneva vložitve „

4 1/2 %

od dneva dviga, rentni davek plačuje banka iz svojega. — Na tekoči in žiro račun po dogovoru. — Živahna zveza z Ameriko. — Akreditivi.

Eskomptuje: menice, devize in fakture. — Zavarovanje vrednostnih papirjev proti kurzni izgubi. — Revizija žrebanja srečk i. t. d. brezplačno. — Stavbni krediti. — Rembours-krediti. — Borzna naročila. — Inkaso.

Menjalnica. Centrala v Trstu. Filijalka v Opatiji.